

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 235 (1985) • Вівторок, 8 грудня 1998 року • Ціна договірна

Як уже повідомлялося, Голова Верховної Ради України Олександр Ткаченко здійснює робочу поїздку до Одеської області

Він взяв участь у вибірній сесії обласної ради, що відбулася в будинку культури КСП «Дружба» села Зоря Саратського району і розглянула актуальні проблеми аграрного сектора економіки та соціального розвитку села. Олександр Ткаченко відвідав декілька сільськогосподарських об'єктів, оглянув виставки сільськогосподарських і товарів народного споживання, що виробляються підприємствами регіону, мав зустрічі і розмови з селянами.

(Закінчення на 2-й стор.).

Олександр ТКАЧЕНКО:

«Розірвати замкнене коло соціально-економічних негараздів»

У номер

Ставка тільки на власні можливості

Узгоджувальна рада голів комітетів та керівників депутатських фракцій, яку провів Голова Верховної Ради перед початком чергового пленарного тижня, розпочалася з короткого аналізу Олександром Ткаченком підсумків зробленого.

Голова ВР висловив загальну стурбованість стосовно дотримання терміну прийняття закону про держбюджет-99. Олександр Ткаченко сказав, що повернення проекту цього закону на повторне перше читання нікого не задовольняє.

Про готовність розпочати повторне перше читання проекту держбюджету-99, заплановане на 9 грудня, доповів перший заступник голови Комітету з питань бюджету Павло Кузнецов.

(Закінчення на 2-й стор.).

Підсумки

Ухвалено законодавцем

Верховна Рада на своїх засіданнях протягом 1-4 грудня розглянула 22 питання:

- ✓ 4 закони прийнято в цілому;
- ✓ 1 закон прийнято в першому читанні;
- ✓ 3 законопроекти повернуто на доопрацювання з тим, щоб потім їх розглянути в режимі повторного першого читання;
- ✓ 3 законопроекти повернуто на доопрацювання;
- ✓ подолано вето Президента на Закон України «Про порядок встановлення ставок податків і зборів (обов'язкових платежів), інших елементів податкових баз, а також пільг щодо оподаткування»;
- ✓ ратифіковано 5 угод;
- ✓ прийнято 5 постанов.

Офіційно

ПОБАЖАННЯ ДОБРОЇ, АЛЕ...

Я не вірю у можливість для України мати на наступний рік бездефіцитний бюджет, заявив сьогодні Президент України Леонід Кучма під час робочої поїздки на Дніпропетровщину. Бездефіцитний бюджет, за його словами, «добре побажання в такій економічній скруті». Але за ті показники, які визначив у проекті бюджету, треба боротися, вважає він.

Потрібно зустрічатися з керівниками, членами фракцій у парламенті і переконувати, що іншого шляху немає, сказав Леонід Кучма. Неприйняття бюджету, на його думку, це «однозначне припинення співпраці з Міжнародним валютним фондом, Світовим банком та ЄБРР».

Шахтарський край живе не лише перспективою

Ось уже чотири місяці посілі гірники шахт імені Баранова та «Суходольська-Східна» тримають «облогу» Луганського облдержадміністрації. Вимоги в шахтарів прозвічні: погашення заборгованості в зарплаті, починаючи з 1996 року, а також виплата цьогорічної. Ще поки надворі було тепло, страйкарі сиділи просто неба. Нині ж, коли зазиміло та вдарили люті морози, не сховалися навіть у наметях. Тож гріється, що як може. Навіть грубки спорудили, тут і їжу варять. Бо хтозна, скільки доведеться обіцяного (себе заробленого) чекати...

Продовження теми читайте на 3-й стор.

Скандал

ЛАЗАРЕНКО ПІД АРЕШТОМ? «ГРОМАДА» ПРОТЕСТУЄ. МЗС ШУКАЄ «ОФІЦІЙНУ ПОЗИЦІЮ УКРАЇНИ»

За повідомленням швейцарської газети «Трібун де Женев», сьогодні народний депутат України Павло Лазаренко має постати перед Слідчою палатою кантона Женеви, яка вирішить питання щодо його подальшого утримання під вартою. Поки що він перебуває у женевській в'язниці.

(Закінчення на 2-й стор.).

8 грудня

- ✓ Католицьке свято — Непорочне зачаття Пресвятої Богородиці
- ✓ 1991 року у білоруській півні (Республіка Білорусь) підписано документи про припинення існування СРСР і створення СНД
- ✓ 130 років тому у Львові засновано товариство «Прогресс»
- ✓ 1907 року народився композитор К. Домініч
- ✓ 350 років тому помер хорватський письменник І. Гундич
- ✓ 1927 року народився співак М. Манойло

Важна — отже, хвора!

Розлучення поки не буде

«Джентльмен» не встояв...

16

Передплата-99

«Голос України» проводить серед своїх передплатників розіграш «Лотереї «ГУ»-99». Тим, хто зробив свій вибір і передплатив нашу газету на рік або півроку, треба надіслати до редакції копію передплатної квитанції. На конверті обов'язково зробити позначку «Лотерея «ГУ»-99». Розігруватимуться найрізноманітніші товари. І все це завдяки нашим спонсорам:

76. Вінницький дирекції банку «Україна» (директор Віталій Скальський) — два сувенірних набори перших ювілейних монет незалежної України вартістю по 35 гривень кожен, фотоальбом «Вінниччина» (видання 1998 року).

77. Вінницькому АТ «Футбольний клуб «Нива» (президент Олександр Походзяев) — футбольні м'ячі з автографами гравців команди.

Друзі! Стежте за газетою. Щодо номера в нас збільшуватиметься асортимент товарів для розіграшу лотереї. Спробуйте і виграйте! Передплата-99.

Спробуй і виграй!

О Після спрацювання аварійного захисту знову від'єднано від мережі 2-й енергоблоку Південно-Української АЕС.

О Одна дівчина загинула і троє дітей госпіталізовано внаслідок пожежі в селі Терешки Донецької області.

О У Стрийському районі Львівської області з нафтопродуктів «Дружба» через отвір, зроблений злодійським чином, вилитися тона нафти.

Р. С.

! У номер

✓ Київ

Ставка тільки на власні можливості

(Початок на 1-й стор.)

Думками і пропозиціями з цього приводу обмінялися голови комітетів ВР і фракцій Олександр Мороз, Валерій Аляхнович, Анатолій Кінах, Сергій Довгань, Михайло Ковалюк, Юрій Кармазін, Іван Чиж, Віталій Луценко, Олександр Рабченко, Станіслав Гуренко, В'ячеслав Чорновіл, народні депутати Віктор Суслов, Володимир Філенко.

Виступаючи наголошували, що пропозиції Комітету з питань бюджету цікаві, але до декотрих «бюджетних новацій» зовсім не готовий уряд. А багато пропозицій вимагають окремого законодавчого забезпечення.

Особливо це стосується доходної частини даного проекту бюджету, яка порівняно з проектом уряду збільшується на 13 млрд. гривень. Однак, за словами Станіслава Гуренка, цей проект бюджету є шаленею програмою для уряду, і останній не питається має вирішити для себе.

Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко підбив підсумок: переносити обговорення проекту бюджету-99 надалі не можна, є всі підстави вийти на сесію з узгодженими найважливішими статтями бюджету-99, ставка в якому робиться тільки на власні можливості держави.

На нараді також був узгоджений розклад засідань Верховної Ради на 8—11 та 15—18 грудня, де перевагу надано економічним законам, у тому числі й тим, які перелічені в останній Президентів до парламенту.

Простір треба заповнювати

Голова Верховної Ради України Олександр Ткаченко зустрівся з Навлязаним і Повноважаєм Послом Грецької Республіки в Україні Дімітріосом Контумасом.

Олександр Ткаченко підтвердив запрошення відвідати Україну. Він сказав, що у нас високо цінують внесок Греції у розвиток світової цивілізації. Серед основних завдань двосторонніх відносин Голова Верховної Ради назвав зміцнення культурних та торгово-економічних зв'язків. «Треба напрацьовувати нові моделі співпраці», — зазначив Олександр Ткаченко. Дімітріос Контумас подякував з такою думкою. «Для цього є багато вільного простору», — додав він.

Співробітництво триває

Перший заступник Голови Верховної Ради України Адам Мартинюк зустрівся з делегатами Світового банку на чолі з директором регіонального управління по Україні та Білорусі Поллом Сігелбаумом.

Під час зустрічі Адам Мартинюк заявив, що Україна має реальну можливість виконати умови, поставлені Світовим банком. Але лише тоді, коли запропонований до розгляду ВР бюджет буде реальним.

Він назвав основні причини негараздів у співпраці між Україною та Світовим банком: з України починають «спливає» значно більше коштів, ніж вона отримує від інвестицій, кредитів та гуманітарної допомоги; парламент не підтримує ідею приватизації земель.

За словами Пола Сігелбаума, це викликає певне занепокоєння. Але сторони з розумінням поставилися до проблем одна одної і домовилися продовжити співробітництво.

Час для парламентського діалогу

Заступник Голови Верховної Ради Віктор Медведчук зустрівся із заступником Голови Народних Зборів Республіки Болгарія Благовестом Сендовим.

Віктор Медведчук коротко зупинився на основних завданнях ВР України. Сторони поділилися досвідом роботи парламентів своїх держав. Благовест Сендов запропонував створити товариство дружби «Україна—Болгарія». В свою чергу, Віктор Медведчук наголосив на необхідності двостороннього діалогу на рівні парламентських комітетів і фракцій. Ці пропозиції сторони вирішили детальніше обговорити під час майбутнього візиту болгарського парламентської делегації в Україну.

Олександр ТКАЧЕНКО:

«Настав час радам вийти з тіні інших органів влади, заявити про себе на повний голос»

(Початок на 1-й стор.)

Ці слова Голови Верховної Ради України були звернені до присутніх на сесії обласної (виступ Олександра Ткаченка на сесії буде опубліковано). Як повідомив голова Одеської обласної Юрій Казаків, на сесію було запрошено, окрім депутатів і обраних від регіону народних депутатів України, голів усіх районних та міських рад області, керівників низки виконавчих структур районного та обласного рівня. Сесія транслювалася на районній раді села області, де хід дебатів слухали керівники й фахівці підприємств та організацій, депутати, широкий актив місцевого самоврядування. Олександр Ткаченко констатував:

— Життя, в результаті бездумного проведення в країні чотирьох років хибних, «підкинутих» нам іззовні «реформ», настільки ускладнилося й погіршилося, що в суспільстві починає переважати масове відчуження від здійснюваного урядом економічного курсу. За таких обставин уряд важливо повною мірою використати величезний потенціал депутатів усіх рівнів, органів місцевого самоврядування, а через них — усього народу, аби здолати кризу й порозуміти нею проблеми.

Надалі відбулася всебічна й глибока розмова про шляхи піднесення авторитету й ролі у цьому процесі рад.

«Розірвати замкнене коло соціально-економічних негараздів»

мільйонів тонн хліба, тобто по одній тонні на кожного свого мешканця, випереджаючи за цим показником провідні країни Європи. Нинішній голод бір оцінюється втратами мільярдів гривень. А наші урядовці, прикинувшись, канючать іноземні кредити, що в багато разів менші від втрат лише в зерновому господарстві.

— Між тим, — зауважив Голова Верховної Ради, — є чимало мастаків усіх ці проблеми згладжувати й так звані «реформаторські курси» продовжувати. Але реформи, що не сприяють піднесенню економіки й життєвого рівня громадян, потрібні не нам, а тим зловисникам, що їх нав'язують. Жити, діяти маємо не за закордонними підказками, а за власним розумом, власним досвідом.

Ішлося й про конкретні заходи, що їх слід здійснити. Це, зокрема, — створення й зміцнення матеріально-фінансової бази місцевих рад, підвищення ефективності управління об'єктами спільної власності територіальних громад. Ідеться, власне, про повне й результативне використання радами усіх тих прав і повноважень, що їх передбачає Закон «Про місцеве самоврядування в Україні».

Цьому значною мірою може сприяти, вважає Олександр Ткаченко, діяльність координаційної ради при голові обласної, до якої мають увійти голови райрад та голови міст району.

І доповів на сесії — заступник голови облдержадміністрації Василь Калинчук, і депутати з обуренням та болем говорили про всі ті негаразди, що обіли селян, усіх громадян країни, про роками не розв'язані проблеми, що ведуть до руйнівної виробничої, перекладу у газу, яка визначає життєвий рівень народу, — в АПК.

Усіх вразили цифри, названі Олександром Ткаченко: у нинішньому році зернових колоскових у країні намолочено лише 23 мільйонів тонн, а разом з приватними ділянками — 26 мільйонів: стільки було зібрано в голодомню 1947 році, коли не було чим ні орати, ні сіяти. А ще не так давно Україна збирала по 50 і більше

редніх років, значно зросло.

Далі гості завітали на тваринницькі ферми — висококомпанзовані й охайні. Тут зберіли, не вирізали, як у багатьох місяях, поголів'я великої рогатої худоби, у тому числі корів, а поголів'я свиней і птиці навіть наросли. Висока продуктивність ферм. А отже, є що продавати, є що переробляти безпосередньо в себе. Переробний комплекс КСП — м'яси, цехи з виробництва різноманітних круп, широкого асортименту м'ясних та молочних продуктів, пекарня — лауреат, передусім, «живі» гроші на шоденні потреби, не тільки виробничі, а й соціальні.

Оглянувши все те, Олександр Ткаченко зробив висновок:

— Хіба це не переконливий приклад життєздатності й переваг кооперативного принципу господарювання, що його лехто вському гудить?

Саме спіраючись на отакі, як і КСП «Дружба», досвід, на пукти, що їх ми мали в країні у недалекому минулому, й слід виходити з кризи, — зазначив у своєму виступі на сесії обласної Олександр Ткаченко. Все от цінне треба повною мірою використати в розроблюваній зараз Національній програмі відродження України, в намічуваних, у її руслі, регіональних заходах і програмах. Ідеться, звичайно ж, не про повернення до минулого.

Шлях до здійснення мети, яку ми ставимо Національну програмою, — наголосив Голова Верховної Ради України, — це впровадження й масове освоєння, — на противагу нав'язаному нам «вільному ринку», що, до речі, не співіснує в жодній з високорозвинених країн, — соціально спрямованої й регульованої державою ринкової економіки.

Геооргій ВОРОТНИК.
Одеська область.

Лазаренко під арештом? «Громада» протестує...

Скандал

(Початок на 1-й стор.)

А вчора члени «Громади» пікетували Посольство Швейцарії в Україні на знак протесту проти затримання лідера цієї партії швейцарською владою. Учасники акції вимагали його звільнення, а також надання інформації — за що затримано Лазаренка, у чому конкретно його звинувачують?

Минулої п'ятниці телевізійна служба новин каналу «1+1» з посиланням на швейцарського судового слідчого Лорана Каспера-Ансермта повідомила, що той видав ордер на арешт Павла Лазаренка. Вжиття саме цього заходу, сказав слідчий, пов'язане з розслідуванням справи про «вільні гроші». Якось інших деталей та конкретно сформульованого звинувачення проти Павла Лазаренка він не назвав. Інформацію про арешт лідера «Громади» підтвердила, з посиланням на Посольство України в Швейцарії, й агенція «Ин-

терфакс-Україна». Пізніше низка ЗМІ з посиланням на «джерела в Києві» повідомили, що сам Каспер-Ансермет має прибути в понеділок до Києва «за додатковою інформацією». Однак і у консульському відділі Посольства України в Швейцарії, і у відомості Каспера-Ансермта (кабінеті судових слідчих держави й кантона Женеві) відмовилися підтвердити чи спростувати інформацію про його в'їзд до української столиці. У Посольстві Швейцарії в Україні поінформували про приїзд судового слідчого. Відмовився повідомити щось для преси й заступник Генпрокурора України Микола Обиход. Керівник секретаріату фракції «Громада» Сергій Селіфонтьєв в інтерв'ю агенції «Интерфакс-Україна» зазначив, що й партія не має про цей таємничий в'їзд точної інформації.

Президент України Леонід Кучма доручив, за його словами, МЗС сформулювати офіційну позицію щодо затримання швейцарською владою Павла Лазаренка. Відповідаючи на запитання «Интерфаксу-Ук-

раїна» він додав, що МЗС «вже над цим працює». Шоправда, ні в прес-службі зовнішньополітичного відомства, ні в нашому посольстві в Швейцарії нічого конкретного про цю роботу повідомити не змогли. Тим часом Сергій Селіфонтьєв назвав «нісенітницею» твердження посольства про те, що Лазаренко не звертався до посольства з проханням про допомогу. «Це об'язок консула зустрітись із затриманим громадянином України за кордоном», — сказав він. — До нього просто нікого не допускають».

(Продовження теми на 8-й стор.)

Шахтарський край живе не лише перспективою

Голова Луганської обласної державної адміністрації
Олександр ЄФРЕМОВ

ХТО Є ХТО

На прапорі Луганської області доречна медаль «Ветеран праці» — цюгорік тут відзначили 60-літню творчість області. І що важливо, досягнення відповідного віку аж ніяк не означає урочистих прощів на «пенсію». Луганщина, як і раніше, має солідний виробничий потенціал і в майбутньому намається дивитися з надією та перспективою. Це підтверджує і розмова з головою Луганської обласної державної адміністрації Олександром ЄФРЕМОВИМ.

— Олександр Сергійовичу, на невідомому економічному фоні практично кожне святкування сприймається неоднозначно. Як розцінювати відзначення 60-ліття утворення Луганської області?

— Коли виникло питання про доцільність урочистостей, я поставив умову: святкуватимемо тоді, якщо з'являться конкретні результати нашої роботи, які можемо показати людям.

— Описуючи, як упродовж трьох місяців провели низку різноманітних заходів, результати й справді не заборилися. Серед них, приміром, «прорив» у справі газифікації сіл або ремонту доріг, які нині в області набагато кращі, ніж рік тому. Також удалося в оптимальні строки реконструювати в Луганську сталю «Авангард». А ще — відкрити пологовий будинок лікувально-медичного комплексу і чимало інших новобудов. Та найбільш важливим збудовком вважаю те, що вдалося переконати у власних силах самих себе.

— Чи можна серед останніх здобутків назвати й відсутність у області протистояння між виконавчою та законодавчою гілками влади?

— Справді, протистояння немає. Навпаки — спільно підходимо до вирішення багатьох проблем. Новообрані до обласної ради депутати у переважній більшості позбавлені таких вад, як популізм та декларативність. Народні обранці свідомі того, що зміни економічний стан можна лише спільними зусиллями.

— На загаланий вами важкий економічний стан вплине і формування державного бюджету. Як щодо його перспективи області на 1999 рік?

Економічний аналіз свідчить: живемо не по кишені. Так, сума усіх пільг значно перевищує прибуткову частину того чи іншого регіону. Приміром, у Луганській області сьогодні із 2,7 мільйона населення більш як 900 тисяч — пенсіонери. Якщо брати ті платежі, що дають місцеві підприємства до Пенсійного фонду, то зможемо виплатити пенсії по області у кратному разі на 60 відсотків. Ще 20 процентів нам доладує за рахунок державного Пенсійного фонду. Де шукати інші кошти?

Отож, це питання в області залишається відкритим. Як і питання щодо виплат заробітку працівникам бюджетної сфери, робітникам державних підприємств. Особливо вугільникам. В обсягах виробництва на Луганщині аж 27,5 відсотка становить саме вугільна промисловість. І всі негативні процеси, що нині там відбуваються (через недостатнє фінансування теж), боліше б'ють по інших сферах життя. Тому надзвичайно важливо, який

бюджет по вугільній галузі затвердить Верховна Рада. Якщо він буде на рівні попередніх років, то очікувати поліпшення важко.

— Стахановський регіон віднедавня став ахілєсовою п'ятою Донбасу. Що робиться для пом'якшення соціальних наслідків масового закриття шахт?

— Батьківщина стахановського руху з давня славила трудовими звитягами. Колиш тут одна бригада за зміну піднімала на-гора вугілля більше, ніж нині виробляють деякі шахти і навіть холдингові компанії...

На мою думку, керівники вугільних підприємств довели шахти до такого стану саме своїм неграбним керівництвом. Своєю справою зробили й страйки. Як наслідок, майже всі шахти стали непрацездатними.

Звісно, постає проблема працевлаштування звільнених. Створення нових робочих місць теж вимагає певних коштів і зусиль. Тож ми підтримали пропозицію Прем'єр-міністра України про створення у Стахановському регіоні вільної економічної зони. Власне, йдеться навіть не про зону, а про територію пріоритетного розвитку зі спеціальним режимом інвестування. Тобто підприємства, які тут створюватимуться і даватимуть роботу мешканцям, матимуть певні пільги у сплаті податку на прибуток.

У перспективі — створення території пріоритетного розвитку і в інших шахтарських містах.

— А в чому особливості прикордонної близькості з областями сусідньої Росії?

— 800-кілометрового кордону з Росією не має жодна інша область України. Це

накладає певний відбиток на стосунки: тісно співпрацюємо із сусідніми Ростовською, Воронежською та Белгородською областями. Та, звісно, є й свої мінуси. Адже жодний кордон не захистить від економічних негараздів, що відбуваються в сусіда. Ось і фінансова криза в Росії відразу позначилася й на області. Крім того, кордон, як і скрізь, окремі особи використовують по-різному: контрабанда тощо. А в цілому взаємостосунки сусідів досить своєрідні. Як показував мій колега з Ростова: «Раніше ми до вас їздили за харчами, тепер ви везете їх до нас самі».

Звичайно, шукаємо партнерів не тільки серед близьких сусідів. Наш регіон насичений підприємствами, що колись створювалися для потреб усього колишнього Союзу.

— Державна мова на території Донбасу перебуває, м'яко кажучи, у дуже незвичайній ролі. У цьому тисячолітті вже напевно щось зміниться, але чи реальні зміни на краше в майбутньому?

— Згоден — у цьому тисячолітті ні. Але, не тому, що ніхто не займається цим. Я переконаний: мовне питання не можна вирішувати радикально. Тільки поступовий та виважений підхід дасть позитивні результати і не викликає супротиву. Відкриті в регіоні українські школи та класи вже сприймаються як закономірність.

Крок за кроком відбувається становлення української мови і в органах державної влади: ділове листування зі столицею ведеться державною мовою. А з січня наступного року стане нормою ведення українською мовою і всієї внутрішньої документації.

— Наостанок ще таке запи-

тання. Колишня гордість краю — луганська «Зоря» тепер не світить, а ледь жевріє у футбольних сутінках 2-ї ліги. Чи можна вважати відроджуваний стадіон «Авангард» початком відродження минулої слави популярного клубу?

— Так, «Зоря» — це свого роду візитівка області, бо її злет відомий далеко за межами регіону. На жаль, тепер ми переживаємо падіння команди. Така деталь: після мого призначення головою облдержадміністрації я приїхав на стадіон, уболівальники це відразу помітили. Ще б не помітити — за 8 останніх років жоден з керівників області сюди не навідувався.

Реконструкція нашого головного стадіону — тільки початок відродження «Зорі». Адже, скажімо, ще три місяці тому в нас не було команди. Сьогодні вона вже формується. Поки я на цій посаді — допомагатиму. Бо футбол об'єднує людей. Тому на відродження «Зорі» покладаємо не лише спортивні надії.

Павло КУЦЬ.

Луганська область.

Рахункова палата — в INTOSAI

Правління Міжнародної організації вищих контрольно-фінансових (аудиторських) установ — INTOSAI — у листопаді цього року на своїх зборах у Століці Уругваю Монтевідео прийняло рішення про прийом Рахункової палати України до цієї авторитетної організації.

Автономна, незалежна і позаполітична INTOSAI заснована і діє під егідою ООН, сприяє обміні думками та досвідом між вищими ревізійними органами держав світу. Її штаб-квартира розташована у Відні (Австрія).

Генеральний секретар INTOSAI, президент Рахункової палати Австрії пан Франц Фідлер надіслав голові Рахункової палати України панові Валентину Симоненку привітання і висловив упевненість у подальшому плідному співробітництві.

Вступ Рахункової палати України до INTOSAI сприяє розвитку публічного фінансового контролю та поглибленню інтеграції нашої держави у міжнародну спільноту.

Прес-служба Рахункової палати України.

ЗАЯВА фракції Народного руху України і Народно-демократичної партії

24 листопада 1998 року перший віцепрем'єр-міністр України А. Голубченко прийняв одноосібне рішення про припинення фінансування та завершення всіх будівельних робіт на нафтопроводі «Одеса—Броди» та розірвання контрактів з підприємствами організаціями. Перебуваючи на нараді у Львівській облдержадміністрації, під загрозою звільнення із займаної посади, він змусив генерального директора Державного підприємства магістральних нафтопроводів «Дружба» п. Л. Буняка дати телеграму підприємствам організаціям про негайне припинення всіх будівельних робіт.

Такі рішення першого віцепрем'єр-міністра України суперечать Указу Президента України від 23 жовтня 1998 року, яким уведено в дію рішення Ради національної безпеки і оборони України «Про заходи щодо подолання впливу кризових явищ на енергетичну сферу України», у якому передбачено: «завершити до кінця поточного року реалізацію заходів щодо забезпечення виконання проекту будівництва нафтотермінала «Південний» і нафтопроводу «Одеса—Броди». Рішення першого віцепрем'єр-міністра про фактичну зупинку будівництва нафтотермінала і нафтопроводу Одеса—Броди, які мають стратегічне для України значення, не лише завдає шкоди національним інтересам України, воно ще й руйнує цілий ряд великих будівельних організацій, призведе до зменшення замовлень для металургійних комбінатів України, а також спричинить черговий спад виробництва та відповідно зменшить надходження в державний бюджет.

Звертаємо увагу на те, що будівництво нафтопроводу Одеса—Броди зупинено тоді, коли дві треті його довжини вже споруджено (386 км із 667 км).

з приводу зупинки будівництва нафтопроводу Одеса—Броди

Внаслідок непередуманих дій України може втратити шанс взяти участь у розвитку міжнародного трансконтинентального транспортного коридору (транспортування нафти за маршрутом: Середня Азія—Баку—Супса—Одеса—Броди—Західна Європа), що змінить економічну незалежність держави, стане важливим джерелом надходження валют.

Цілком очевидно, що дії першого віцепрем'єр-міністра України А. Голубченка є не лише помилковими, а й надзвичайно шкідливими для інтересів України та її народу. У будівництві нафтопроводу Одеса—Броди зацікавлений цілий ряд європейських держав, оскільки він значно скорочує шляхи транспортування нафти. Особливо зацікавлена у цьому питання Польща. Під час зустрічі президентів України і Польщі Л. Кучми і О. Квашневського підписали угоду про продовження будівництва нафтопроводу з Бродів до Адамової Застави (Республіка Польща) і далі до Гданська, чим буде зв'язано нафтотермінали Балтійського і Чорного морів.

Виходячи з вищевикладеного, звертаємося до Президента України Леоніда Даниловича Кучми і Прем'єр-міністра України Валерія Павловича Пустовойтенка з пропозицією щодо недопущення волюнтаристських дій окремих урядовців щодо зриву будівництва нафтотермінала в Одесі й нафтопроводу Одеса—Броди — об'єктів, які мають для України стратегічне, геополітичне і економічне значення.

В'ячеслав ЧОРНОВИЛ, голова фракції Народного руху України;

Анатолій МАТВІЄНКО, голова фракції Народно-демократичної партії.

ДОНЕЧЧИНІ — ПРІОРИТЕТНИЙ РОЗВИТОК

У комітетах ВР

Пропозицію народного депутата Олени Мазур до законопроекту про внесення змін і доповнень до Закону «Про ставки акцизного збору і вільного миття на деякі товари (кольорові телевізори) щодо визначення відсотку використання витрат на закупівлю комплектуючих» обговорювали на засіданні Комітету з питань промислової політики за участю представників підприємств-виробників.

Розкладаючи законопроект про внесення змін і доповнень до законодавчих актів про ліцензування підприємницької діяльності, депутати заслухали інформацію Олени Гінзбург, виступи заступника голови Ліцензійної палати Володимира Музичука, представника Кабінету Міністрів Сергія Каспирського і вирішили рекомендувати цей проект закону до розгляду в Верховній Раді.

Окрім того, пропозицію Юхим Звягильського й Анатолія Богатиренка включити міста Слов'янськ, Краматорськ, Красний Ліман, Слов'янський та Амвросіївський райони Донецької області до складу територій пріоритетного розвитку, де запроваджуватимуть спеціальний режим інвестиційної діяльності, члени комітету також ухвалили подати на розгляд Верховній Раді.

Прес-служба Верховної Ради України.

«Зоря» теж символ відродження краю

У номер

✓ Київ

Пропозиція Л. Кучми: відмовитися?

Третій з'їзд партії «Реформи і порядок», що відбувся в суботу в Києві, прийняв звернення до Президента України Леоніда Кучми з пропозицією відмовитися від наміру повторно балотуватися на виборах глави держави 1999 року.

Однак про висунення кандидата на президентські вибори від партії «Реформи і порядок» не йшлося. Як повідомив у інтерв'ю агентству «Інтерфакс-Україна» її лідер Віктор Пинзеник, у рамках сильного блоку з Народним рухом узгоджено позицію про те, що кандидат буде єдиний. Назвати конкретні прізвища В. Пинзеник відмовився.

Україна
Центральна виборча комісія
Постанова
м. Київ
2 грудня 1998 року
№ 553

Про реєстрацію Шарова І. Ф., обраного народним депутатом України 29 березня 1998 року в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі

Відповідно до статті 44 Закону України «Про вибори народних депутатів України», пункту 18 статті 14 Закону України «Про Центральну виборчу комісію», рішення Конституційного Суду України від 25 березня 1998 року № 3-р/98 та за результатами виборів народних депутатів України в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі Центральна виборча комісія постановляє:

1. Зареєструвати Шарова Ігоря Федоровича, 1961 року народження, вчителя історії, економіста, заступника Міністра Кабінету Міністрів України, безпартійного, проживає в м. Києві, народним депутатом України, обраним 29 березня 1998 року в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі від Народно-демократичної партії замість вибоного Терентюка Олександра Миколайовича.
2. Опублікувати цю постанову в газеті «Голос України» та оприлюднити в засобах масової інформації.

Голова Центральної виборчої комісії М. РЯБЕЦЬ

Україна
Центральна виборча комісія
Постанова
м. Київ
2 грудня 1998 року
№ 552

Про призначення виборів народного депутата України замість депутата, який вибув, в одномандатному виборчому окрузі № 78, Запорізька область

На підставі постанови Верховної Ради України від 17 листопада 1998 року № 247-XIV «Про дострокове припинення повноважень народного депутата України Кузнецова О. Б.» та відповідно до пункту 20 статті 11, статті 50 Закону України «Про вибори народних депутатів України» і пункту 23 статті 14 Закону України «Про Центральну виборчу комісію» Центральна виборча комісія постановляє:

1. Призначити вибори народного депутата України замість депутата, який вибув, в одномандатному виборчому окрузі № 78 Запорізької області на неділю, 14 березня 1999 року.
2. Цю постанову надіслати Запорізькій обласній раді та опублікувати в газеті «Голос України» і в місцевих засобах масової інформації в межах виборчого округу № 78.

Голова Центральної виборчої комісії М. РЯБЕЦЬ

БІЛЬШИЙ РОЗУМ
І ПОМИЛЯЄТЬСЯ
БІЛЬШЕ...

Мал. Анастолія Андреева.

Той, хто тримає

Серед імовірних претендентів на участь у президентському марафоні-99 декілька частіше називають екс-голова українського парламенту Олександра Мороза. І мають рацію, бо підтримка Союспарті рекомендаційне з'їзду висунути кандидатурою у президенти України саме свого лідера — Олександра Мороза. Стверджують на цій дистанції буде, як очікується, жорстке. Чи готовий до нього лідер соціалістів? Про це та інше наша розмова з Олександром МОРОЗОМ.

— Олександр Олександровичу, сьогодні досить поширеною є теза, що ви, мабуть, вестиме свою президентську виборчу кампанію на кошти Павла Лазаренка. Як ви можете прокоментувати таке припущення?

— Політика має певний елемент гри. Я розумію її як гру, наприклад, у шахи. Там пішак за певних обставин може стати ферзем. Але дехто сприймає політику як гру в підкидного дурня. Проте там пішак завжди залишається пішкою. Навіть козир.

Розмови про фінансову основу мого виборчої кампанії — це цілком задані схеми дискредитації, які намагаються реалізувати, щоб у такій хвості б способі нейтралізувати мене. Поїдете у мій виборчий округ і переконаетесь, що я не витратив на свою виборчу кампанію жодної копійки понад виділені офіційно ЦВК.

Мусу сказати, що на парламентських виборах наша партія не вступила в залежність від жодної політичної структури. Особливо від «Громади». Ми не маємо жодних зобов'язань перед цією політичною організацією.

— Олександр Олександровичу, і все ж таки то — справа минулих днів. Попереду кампанія жорсткіша. Як ви уявляєте собі її фінансування?

— Я прибічник того, щоб президентські вибори проходилися за бюджетний рахунок. На що кампанія триває коштів у кілька разів менше, ніж на парламентські вибори. Вважаю, вона не повинна бути надто дорогою. І не треба обіцувати листівками, виготовленими на позабюджетні гроші, усю, мало не тини і туалетні. На минулих президентських виборах дехто з кандидатів передав-таки куки меду. Проте, скажімо, не витративши і тоді жодної копійки позабюджетних грошей, я на минулих президентських виборах посів третє місце. Справа не в кількості листівок. Треба, щоб закон про вибори президента дозволяв на демократичних засадах, а не під примусом чи за підкуп, висловити громадянам своє ставлення до того чи іншого кандидата.

— Проте не таємниця, що до виборів готуються, саме акумулюючи кошти...

— Так, це відомий спосіб відмивання брудних грошей. Бо той, хто має реальну владу, хто ближче стоїть до кредитних ресурсів, виділення різних квот, ліцензування, навіть коли й припустити, що фінансуватиме чиясь кампанію, все ж не забуде і про власну кишеню.

— Отже, ви проти приватного виборчого фонду на проведення президентських виборів?

— Його можуть створювати прибічники, але це все цілком символічні речі. Чи гроші можна витратити на рекламу, бо ефірний час і газетну площу надають тільки за гроші.

— А чи почали ви вже заробляти гроші на свою виборчу кампанію, скажімо, читанням лекцій у Гарвардському університеті?

— Справді, я читав лекції у Гарвардському університеті, виступав з повідомленнями на засіданнях «круглого столу» у Вашингтоні. Але це все робилося безплатно. Пригадуєте, в 94-му році, коли я був в Америці, виступав перед класурою. На її зустріч було, мабуть, чоловік 600. І мені там заплатили гроші. Я тоді перерахував їх фонові відання праць Михайла Грушевського. Так само я вчинив і з грошима від реалізації моєї книжки — переклав суму, до грошової реформи це було 100 мільйонів, на рахунок будинку-інтернату в Тарашанському районі. Там керівництво цього закладу і досі не має, звідки гроші надійшли. Правда, з цього я не робив жодної реклами. Бо вважаю, що несприятливо хвалитися благодійництвом. Те навіть у Біблії записано. Думаю, так і треба діяти, а не вкрутити сиритському будинку радіоприймач, а потім з цього робити велику рекламну кампанію, котра коштує в сотню разів дорожче за той приймач.

— Але дехто з обраних просто роздає людям гроші... І ті вдячні.

— Ділюся інформаційний витіснення: прийняв депутат, вирішив питання про продовження газопроводу, укладення дороги... Це чудово. Але люди, мабуть, не знають, що народний депутат не має таких жалезів, саме депутатських. Тому й треба говорити: прийняв бізнесмен, із коштів, зароблених ним, аби з тих, хто прийшли йому до рук, він

виділяє стражданням на розв'язання їхніх проблем. На купівлю товарів, ремонт школи тощо. Зadowolення людей такій депутат, а бізнесменів у парламенті близько 180, отже, виборцям потрібна така влада. Тобто є бажання, голосує проти нормальних законопроектів, зате роздає кошти. А коли захоче голосувати інакше, йому не дозволять ті, від кого він залежить.

Гірше, коли він має вплив і на розподіл бюджетних ресурсів. Тоді він зловживає своїм становищем, працює в сфері кримінальної відповідальності. Хоч виборцям, бачу, подобається: он, гляньте, в сусідньому районі учителя не платять зарплату 8 місяців, а в нас — менше місяця. Гарний, отже, у нас депутат, дайбилий!

— Мабуть, і президенти, якщо не людина залежна від якихось комерційних структур, котрі фінансували його виборчу кампанію, можуть викрутити руки, коли він робитиме щось не так, як того вимагають фінансові спонсори?

— Звичайно. Президента має обирати саме народ. Він не повинен бути залежним від тих чи інших структур у себе в країні чи з її межами. Він може бути залежним тільки від партії, якщо вона забезпечила йому підтримку на виборах — ідеологічно, організаційно. Бо створена нормально, законно, саме на основі ідеї, а не на грошовому підкупі, партія не здатна фінансувати виборчу кампанію президента.

— Якщо ви не розраховуєте на фінансову підтримку Соціалістичної партії, то все ж таки маєте зважати на її обставину, що у президентському марафоні змагатимуться «грошові мішки». Чи зможе перемогти за таких умов?

— Ви знаєте, «грошові мішки» змагатимуться між собою. А ми переконуватимемо людей. Мова, звичайно, йде не тільки про Союспартію, а про своєрідний фронт лівоцентристських сил. Це має бути широка коаліція підтримки того чи того кандидата. І не обов'язково, щоб ті люди масово входили лише представники Союспартії. Бо розраховувати тільки на партійний вплив — це означає прикидати себе на удачу. Потрібна ширша участь громадськості. Алге обирають не партію, а конкретну людину. І тому люди під час виборів роблять порівняння: прикидки, дають оцінки.

Олександр Олександровичу,

Хроніка законотворення

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ: ДРУГА СЕСІЯ ЧОТИРНАДЦЯТОГО СКЛИКАННЯ

На початку пленарного засідання 1 грудня Голова Верховної Ради України Олександр Ткаченко привітав народних депутатів, усіх громадян України із знаменною подією — 7-ю річницею з дня проведення Всеукраїнського референдуму, результати якого підтвердили Акт проголошення незалежності України. Він висловив тверду впевненість у тому, що ми спільно подолаємо нинішню скруту і наша вітчизна стане заможною, процвітаючою державою, посідає гідне місце у світовому співтоваристві.

Першим сесію розглянула проект закону «Про порядок встановлення ставок податків і зборів (обов'язкових платежів), інших елементів податкової баз, а також пільг щодо оподаткування» з пропозиціями Президента України. Суть пропозицій доповідей заступників голови

Державної податкової адміністрації Олексія Шитя. Співдоповідь зробив голова підкомітету Комітету з питань фінансів і банківської діяльності Сергій Терехов. Зіткнулися дві протилежні позиції. Прийнятий Верховною Радою 18 жовтня закон установив, що всі питання оподаткування вирішують тільки законами України та на їх основі. Самостійно Кабінет Міністрів не має права несподівано змінювати ставки акцизів та мит, а також на свій розсуд надавати пільги з цих податків. Сесійний зал ще раз підтвердив прийнятий закон і зробив це конституційною більшістю голосів — 342 «за».

На доповідь голови Комітету з питань фінансів і банківської діяльності Валерія Алошина розглянуто проект Основних засад грошово-кредитної політики на 1999 рік. Зал під

тримав пропозицію доповніти і доручити профільному комітету доопрацювати документ і паралельно із законом «Про Державний бюджет на 1999 рік» внести на розгляд залу.

Сесія прийняла постанову Верховної Ради, в якій погодилася з висновками комітетів Верховної Ради України про необхідність підтримати і впровадити на доопрацювання деякі законопроекти та ряд законів з пропозиціями Президента України.

Голова Комітету з питань прав людини, національних меншин і міжнародних відносин Геннадій Удовенко доповів проєкт закону про Концепцію державної правової політики захисту прав людини. У холі обговорення за скороченою процедурою його вирішено впровадити на доопрацювання.

Сесія прийняла в цілому закон про молодіжні та дитячі громадські організації, проєкт якого доповів голові підкомітету Комітету з питань молодіжної політики, фізичної культури і спорту Валентин Місюра.

Сесія відправила на доопрацювання проєкт змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення.

У другому читанні постановлено прийняти зміни до Закону «Про основи державної політики у сфері науки і науково-технічної діяльності» (нова редакція) та до деяких інших законодавчих актів України.

Ратифіковано Консульські конвенції між Україною та Республікою Болгарія, Грузією, Азербайджанською Республікою.

Після оголошення запитів і заяв народних депутатів 2 грудня сесія приступила до розгляду

Удар,

на кого ви можете розраховувати, що, на ваш погляд, означає «лівоцентристські сили»?

— Це нормальні люди. Це всі нормальні люди, котрі хочуть жити в державі, відчувати, що вони щі державі потрібні, що вони не збираються тікати звідси. Незалежно від того, чи він учитель, чи бізнесмен, металург, чи на шахті працює, чи в полі. Це переважна більшість людей. Вони втомилися від того неправди, котру щодня бачать з екрана телевізора, чувають по радіо, читають у газеті. Як тепер можна говорити про те, що в нас все гаразд, що стабільність настала. От, мовляв, в Токіо збичкувала фінансова криза і нас трошки зачепила. А куди ж вона, то ми уже були б попереду усієї планети...

Нібито в нас не відбулися спекуляції з облігаціями, не робилися веселі обіги в енергоринок і де створився новий емісійний центр, начебто не було штучного валютного курсу, що вело до збитків експортерів, отже, не знімалися відповідна частка до бюджету. Усього цього не перелічити. Тож треба відразу говорити про кримінальну відповідальність за такі речі. А в нас високого рівня чиновник збирає підлеглим, кажіть, що їм неправду, вони сидять і знають, що той каже неправду. Люди з екрана телевізора бачать фарисейство...

... І мовлять.

— Бо нині відбувається дуже небезпечний для суспільства процес відчуження людей від влади, від держави.

— Ось ви, опитувачу, можете на вибори Президента від Соцпарті. Як ви думаєте, чи будете одним кандидатом від лівих сил? Або так: скільки кандидатів буде від лівих сил?

— Мені сьогодні важко відповісти на це запитання.

— Але ж ведуться, мабуть, консультації, переговори з політичними партіями лівоцентристського спрямування?

— Так. Ведемо і будемо вести ці переговори з тими, хто, на наш погляд, може розраховувати на підтримку виборців. Висновок тих консультацій один: від лівоцентристських сил має бути один кандидат. Треба зважити на всі обставини і розглянути проблему в комплексі. Вести мови не тільки про президентство, а й про владу на місцях, у міністерствах, в уряді. На такі, більш широкі основи можна знайти порозуміння.

— Як почесний президент Федералії? Як прийняти у федералію, що са-добре б'єте, чи тому, що вміє тримати удар?

— Мабуть, скоріше за те, що вміє тримати удар, але, коли треба, то і владити йому добре. Мені взагалі подоба-

ються єдиноборства — бокс, боротьба. Свого часу тренувався.

— А ви хочіть б'юти олігарха свої боксерські рукавички?

— Подаровані мені Федералією рукавички я презентував одному майстрові спорту з боксу, синові майстра спорту з боксу. Це, до речі, один з наймолодших керівників райради на Полтавщині, член нашої партії — Іноземцев Віктор Анатолійович...

— І ви, у вас у партії є чимало боксерів?

— Та ні, не в тому річі. Це не гра, це змагання. Можна давати здачі і можна тримати удар. І це має однакове значення. Звичайно, краще уникати ударів, але в політичному житті такого не буває. До речі, ми знаємо таких політиків, котрі весь час намагаються уникнути ударів, але тоді вони втрачають форму.

— Те, що вас не обрали Головою Верховної Ради, — це покажу чи неклади?

— Думаю, ці терміни не підходять до оцінки тих подій. Це не неклади і тим більше — не покаут. Так, мені перепало і по голові, і по корпусу під час обговорення. Але хочу сказати, що мені навіть не треба було захищатися особисто. Бо в цьому, так би мовити, двомісному багаторандомовому «бою» головний суперник сидів за боржми ринку. Він просто смикав за ниточки, робив підписки. І це було зрозуміло тим, хто перебував довкола каната, тому їм спортивний термінологію оперувати не доводилося, бо шутерство — не спорт. Тому на все, що відбувалося, я дивлюся філософськи, діалектично.

— Це навіть краще, ніж якщо б був ні головою парламенту. Бо тепер я можу говорити все, що хочу, не озирюючись на те, що треба забезпечувати взаємодію з усіма галузями влади, не псувати контакти зі своїми однодумцями. Аде не може дорікнути мені нинішній Президент у тому, що я за чотири роки не йшов назустріч у співпраці, розумінні, що єдність влади, її демонстрація — справа потрібна для держави.

— Але ж від нагородили відмовилися...

— Тоді я вже не був головою парламенту. І то зовсім інше. Думаю, не Президент має оцінювати роботу Голови Верховної Ради. Це має бути випи-сано в законі. Я не раз казав, що представники влади, особливо вишого рівня, не повинні нагороджувати в державі. Бо це елемент фарисейства. Є відзнака Президента, є державна нагорода. У них мають бути критерії, визначені законом, об'єктивні, а не суб'єктивні. Нагорода — об'єктивна, на основі законом і положенням визначених критеріїв, оцінка заслуг перед державою і народом, відзнака Президента — оцінка заслуг перед ним. Звичайно, може бути і збіг, особливо якщо його інтереси повністю збігаються з інтересами держави.

сами суспільства. Поки що, на жаль, те не спостерігається. А оскільки представники влади мають вплив на розв'язання цього питання, то їх самих не повинні нагороджувати. Це питання принципове. Хіба що — нагороджувати помертвом.

— О, тоді краще зовсім не треба... Олександр Олександровичу, нині як тримаєте політичну форму? Адже ви не на видноті, не маєте можливості синати крилатими фразами...

— Я тепер більш ніж у виборі засобів, маю більше конкретних важелів впливу. Голова зобов'язаний процедуру законотворчої роботи майже стовідсотково приділяти час саме щій діяльності. Інакше це шкодитиме законотворчому процесові. А щоді крилатих фраз, то мене і раніше протягом двох років було практично вилучено з телебачення. Чи то були урочисті збори, присвячені Михайлові Грушевському, чи то було підбиття підсумків конкурсу на кращого за професією — як голова парламенту я брав участь у тих чи інших заходах, виступав, а в інформаційних випусках про це взагалі не повідомлялося, і в кадрі мене не було, усі — будь-ласка, а Голови ВР — ні. Дуже примітивно все це робилося.

— Якраз, ведучи засідання, я мав змогу висловитися. До того прислухалися, чи ні. Але нині я маю змогу із залу сказати точніше, інколи більше, гостріше. І мене вже ніхто не звинуватить у тому, що я когось коментую.

— А крім того, є зустрічі на місцях, поїздки в регіони, прийом виборців, зустрічі з фахівцями залія підготовки документів на розгляд ВР.

— Мова там не йде про те, що треба вести агітацію за президентство. Треба агітувати за нормальні закони, за нормальне життя людей. Якщо вони бачитимуть, що їхні інтереси захищає, вони і схилитимуться до вибору.

— Нині частина політиків схильється до думки, що в Україні не потрібен інститут президентства. Інші говорять, що реформи галузь неефективна робота парламенту. Олександр Олександровичу, а може, суперечності між парламентом і Президентом все-таки закладено в самій системі, природі влади?

— Суперечності закладено, але не між парламентом і Президентом, а між Президентом і урядом. Наприкінці 97-го року соціалісти вносили пропозицію, що стосувалася перерозподілу повноважень між урядом і президентом. Президент формує склад Кабінету міністрів, на місцях є адміністрації, не підпорядковані урядові. От і виходить: уряд нібито за все відповідає, але не має прав. А вони реалізують передусім через кадрову і ресурсну політику, бюджет тощо. Всі права має адміністрація Пре-

зидента, а відповідальність — жодної. А коли результати плачевні, шукають винуватого. Кажуть про те, що в усьому винен парламент, котрий треба розпустити, або передавати повноваження законодавчі Президентові чи урядові... Це вже було, вже передавали Леонідові Даниловичу, коли він був прем'єром. Досі розгрібаво лихо, що було зроблено для держави у 92—93 роках в правовому полі, — у приватизації, пенсійному законодавстві, системі оплати праці. А чи парламент блокує реформи? Треба про це вести розмову на конкретних прикладах. Що найскладніше у ринкових реформах, що є його ключем? Закони, що регулюють фондовий ринок. Три, назвичайно складні, закони Верховна Рада прийняла (про Державну комісію з цінних паперів, про обіг цінних паперів, про електронний депозитарій). Експерти свідчать: закони досконалі. Чому ж вони не працюють? Бо передавчають прозорий фондовий ринок, за яким видно, коли і де ємітуються цінні папери, яка їх «котировка», куди краще спрямувати потоки капіталу... Але це не вийшло «реформаторам», бо майно краще ділити «плід століть». І... «здачу» по кишенях. От і виявляється, що створюються нові суб'єкти фондового ринку (в т. ч. Президент і президентом, котрі законами не передбачаються). В результаті прогрес справа. Такого більше не слід допускати. Не треба хотіти указами наврошки через Конституцію і закони.

— Олександр Олександровичу, дякую за розмову і бажаю вам, щоб щі стили ви і надалі дотримувалися на будьякій посаді у державі.

Бесіду вела
Світлана ПИСАРЕНКО.

документів, пов'язаних з бюджетом-99.

Щонайперше на доповіді міністра фінансів Ігоря Мітюкова було проаналізовано проект змін до статті 26 Закону «Про бюджетну систему» та статті 33 цього ж закону, з пропозиціями Президента України, який на-плав вето на закон. І хоча перший заступник голови Комітету з питань бюджету Павло Кузнецов і ряд промовців засвідчили, що пропозиції Президента неприйнятні, для подолання вето голосів не вистачило.

Далі сесія розпочала розгляд у першому читанні проекту закону «Про Державний бюджет України на 1999 рік». Виступила голова Комітету з питань бюджету Юлія Тимошенко, голова Рахункової палати Валентин Симоненко, міністр фінансів Ігор Мітюков.

У другий половині дня народні депутати працювали в комітеті.

У четвер — 3 грудня — Міжнародний день інвалідів від парламенту його глава Олександр Ткаченко висловив сподівання, що органи державної влади і управління приділятимуть постійну увагу задово-

ленню потреб і запитів щій категорії наших співвітчизників.

Сесія продовжила розпочаті напередодні розгляд у першому читанні проекту закону про державний бюджет України на 1999 рік. У дискусії взяли участь понад тридцять промовців. Всі вони висловили пропозиції і зауваження, спрямовані на поліпшення законопроекту. Йшлося насамперед про те, щоб посилити його соціальну спрямованість, зробити надійним інструментом виходу з кризи, відраженню економіки. Підбив підсумки обговорення О. Ткаченко. Він привернув увагу депутатів до деяких концептуальних від протекту. Навряд чи наша економіка готова до того, сказав він, щоб ми наважувалися, як запропоновано, на безафетний бюджет. Доркорного доопрацювання потребує прибуткова частина. А у витратній частині — статті стосовно соціальної захищеності громадян. Проект має якнайповніше відповідати параметрам бюджетної резолюції. Сесія повернула документ на доопрацювання з тим, щоб найближчим часом повторно розглянути його в першому читанні.

На черговому засіданні сесія прийняла постанову про звернення Верховної Ради України з нагоди Міжнародного дня інвалідів та постанову щодо заходів з поліпшення соціального захисту інвалідів. У схваленому зверненні йдеться, зокрема, про необхідність невідкладно жити конкретних заходів до забезпечення повного виконання чинного Закону «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні».

На доповіді заступника голови Комітету з питань соціальної політики та праці Юрія Донченка було розглянуто й прийнято постанову про індексацію грошових доходів населення відповідно до чинного законодавства та встановленого індексу інфляції.

Щодо пропозицій Президента до Закону «Про оцінку майна, майнових прав та професійно оціночну діяльність в Україні» доповідь зробив заступник голови Фонду державного майна Юрій Гришан. Схваливши ряд пропозицій і відхиливши решту, сесія таким чином подолала президентське вето.

Верховна Рада прийняла постанову про інформацію Ко-

мітету з питань законодавчого забезпечення правохоронної діяльності та боротьби з організованою злочинністю і корупцією стосовно результатів вивчення конфлікту, який відбувся у Луганську 24 серпня 1998 року між працівниками міліції та пікетуючими шахтарями. Додовідав з цього питання перший заступник голови вищезазначеного комітету Віктор Кочерга.

Розглядалися інші питання порядку денного.

4 грудня парламентарії повернулися до відкладеного напередодні питання щодо доопрацювання Господарського (комерційного) кодексу. В діалозі «запитання — відповідь» були висловлені зауваження стосовно раніше прийнятого в першому читанні Цивільного кодексу, суміжного з Господарським. В результаті було узалежено постанову про утворення Тимчасової спеціальної комісії для підготовки до наступного сесійного розгляду обох названих законопроектів.

Проект закону про угоду щодо розподілу продукції повернуто для підготовки до повторного розгляду в першому читанні.

Законом установлено новий

строк введення в дію підпункту «б» пункту 1 статті 26 чинного Закону «Про зайнятність населення». Значений закон передбачає в разі збільшення у зв'язку з ліквідацією підприємства або скороченням штатів виплату працівникові двомісячного заробітку за рахунок фонду зайнятості, а не з коштів підприємства. І визначено, що такий порядок вводиться з 1 січня 1999 року. Уряд запропонував перенести щій строк на 1 січня 2000 року з огляду на можливість повного фінансування щій статті за проектом держбюджету на наступний рік. Сесія схвалила поправку в цілому. Отож компенсації за збільшення щі ще виплачуватимуться роботодавцями.

У першому читанні прийнято проект закону про вибори Президента України.

Верховна Рада ратифікувала урядову угоду України і США про захист космічних технологій та України і Росії щодо транзиту військових формувань останньої з Республіки Молдова.

Пленарні засідання продовжуються 8 грудня.

Прес-служба
Верховної Ради України.

«Лівоцентристські сили» — це всі нормальні люди

Топлеможемо?

Сергій ФЕДОРЕНКО,
голова Ради директорів ЗАТ
«Укррос», заслужений працівник
сільського господарства України,
кандидат політичних наук

Наболіло!

Останнім часом дедалі більше людей, які причетні до реальної економіки, замислюються над перспективами своєї діяльності в Україні. Співчужно з своїми колегами — підприємцями, керівниками промислових і сільськогосподарських підприємств у різних регіонах країни, доходив невтішного висновку, що публіцистична теза «так жити не можна» набуває рис понурої констатації того, що життя немає не лише на Марсі, а й на просторах любові Вітчизни.

У своїх нотатках я найменше прагнув упастися в якісь політичні крайнощі чи у викривальний пафос. Як на мене, наше суспільство і так витрачає надто багато зусиль на пошуки вивинуватих і невинуватих, уясування особистих стосунків у середовищі заплотизованої еліти. Мова біла лише про приземлені речі — такі, як кліб наш повсякденний.

Економіка має бути...

Сумна економічна біографія незалежної України, котра скорш нагадує історію хвороби, залишає дедалі менше простору для навколоринкових маневрів і підстав для якнайменшого оптимізму. Кажуть, що трагедія Чорнобиля стала можливою лише в результаті послідовного ланцюжка неправильних дій персоналу. І йдеться не про низьку кваліфікацію чи неумінність конкретних людей. Просто не було створено системи, що запобігла б послідовному нагромадженню помилок.

На жаль, такої системи немає і в нашій економіці. Зміна урядів, яка перетворювалася мало не на ритуал, призвела лише до нагромадження суперечливих і взаємовиключних регламентувань реальної сектору економіки. При цьому цілі, що ставилися, здавалися цілком привабливими, а шляхи їх досягнення — цілком ефективними. Однак «хотіли як краще, а вишло — як завжди».

На моє глибоке переконання — через абстрактність теоретичних концепцій, відірваність їх від життя і реалій, у яких перебувають продуктивні сили українського суспільства. Загальновигодно, що демократичне суспільство починається з поваги до прав і свобод кожного громадянина. Це положення зафіксоване у Конституції України і практично не дискутується громадськістю через його очевидність. Здорова ринкова економіка, передусім соціально орієнтована, ґрунтується на поважанні прав і свобод суб'єктів економічної діяльності. Відсутність такої поваги, так само як і нерозуміння того простого факту, що саме ці суб'єкти і є опі продуктивні сили суспільства, — ось джерело нинішньої ситуації, коли ми всі «маємо те, що маємо». Аж поки держава не повернеться обличчям до проблем реальної економіки і не поbacher у кожному конкретному підприємстві носія вищої економічної цінності, суспільство не розв'яже найнагальніші соціальні проблеми.

Дещо про суб'єктів

Група компаній «Укррос» добре відома на агропромисловому ринку України як один з найбільших цукрових трейдерів. За підсумками роботи в 1998 р. маємо всі підстави вважати себе ще й досить потужним зерновим трейдером. Ми не тільки встановили міцні зв'язки з найбільшими світовими зерноторговельними компаніями, а й довели свою надійність у виконанні укладених контрактів за непередбачуваних умов української економіки.

У цьому контексті вважати принципово важливим наголосити, що «трейдер», інакше кажучи, «опто-вий торговель», — обов'язковий суб'єкт будь-якого цивілізованого ринку. Будь-які спроби подати трейдерську діяльність як спекуляційну заважають неопораній домі економіці країни. Бездумним поборниками демократії самоізоляції хотів би нагадати, що християнство було привезено до Києва з Царгороду саме на купецьких човнах, які забезпечили славу Київській Русі далеко за її межами. Саме

трейдерські операції і становлять реальний експортний потенціал держави, забезпечують приплив твердої валюти і прокладають шлях до цивілізованих торгово-економічних відносин з безперечною бартерною болотою, в якому борсається економіка країни.

Водночас група компаній «Укррос» стала одним з перших вітчизняних інвесторів в АПК України. 1996 року ми започаткували великомасштабний проект модернізації Пальмирського цукрового заводу (Черкаська область), що передбачає одночасний розвиток зони бурякопосіяння. В результаті потужних фінансових вливань і перших кроків з модернізації виробництва завод уже 1997 року став найкращим в Україні за підсумками сезону бурякопереробки. Цьому значною мірою сприяло здійснене «Укрросом» авансування виробництва цукрових буряків, а також забезпечення збирання буряків новітньою імпортною технікою.

З весни цього року ми здійснюємо аналогічний проект на Чортківському цукровому заводі (Тернопільська область), який також обіцяє бути цілком успішним.

Однак головним своїм досягненням вважаємо створення реально діючого механізму цільового використання фінансових та матеріальних ресурсів, який забезпечує повернення вкладених коштів. Для реалізації запланованих програм ми залучили великі кредити українських і зарубіжних банків, одержували намі (а це дуже принципово!) без якихось гарантій з боку уряду України. За таких умов ми могли поклатися лише на себе і мусили сповна розрахуватися за своїми фінансовими зобов'язаннями. Достигає заплата, що у серпні ЗАТ «Укррос» погасило свій кредит в АК АПБ «Україна» в розмірі 25 млн. гривень.

Ефективність нашої роботи з фінансовими ресурсами гідно поцінували західні партнери. 18 вересня, у розпалі фінансової кризи, на наш рахунок в АК АПБ «Україна» надійшло \$2 млн. кредитних коштів, наданих західним інвестором, який повірив у нас; пограти загальною ситуацією в країні.

Хто веде — того і...!

Величезної школи розвитку сільськогосподарського виробництва за нинішніх умов завдає інерція споживацької психології, котра ще є серед значної частини керівників КСП. Ча психологія сформувалася за часів планової економіки, коли кредити надавали на пільгових умовах, а борги автоматично списували. Нині пережитки цієї психології спричинюють безвідповідальність і безпорадність, коли керівники підприємств АПК вимагають якщо не від уряду, то від банків та інвесторів оборотні кошти, нову техніку, мінеральні добрива, насіннєвий матеріал, засоби захисту рослин тощо. Звичайно, все це треба десь узяти. Однак не менш важливо забезпечити економічне обґрунтування сільськогосподарського виробництва, цільове використання фінансових і матеріальних ресурсів.

Усі ми мусимо раз і назавжди усвідомити, що псевдосоціалістичної «халяви» більше ніколи не буде і ніякі розмови про відродження РСР не повернуть бензин по 7 копійок за літр. Енергоспожи-вачі безцінь чавів «розвинутого соціалізму» не витримують жодної критики ani з точки зору класичної політекономії, ani з точки зору будь-якої сучасної економічної теорії.

За таких умов державі, що розриває не просто вихити в умовах глобальної світової фінансової кризи, а й прагне рішучих перетворень у народному господарстві, слід чітко визначити пріоритети і виробити чіткі «правила гри». Сформований в умовах засаду принцип «хто веде, того й поганяють» не менш згубний, аніж сталінське «за всяку піну». Демократичне суспільство вправді знати, «за яку ціну завоювано щастя» і стежити за тим, щоб та ціна була розумна. Сильна держава зобов'язана орієнтуватися на рівномірний розподіл обов'язків серед усіх учасників економічного процесу. Простий приклад: як тільки Пальмирський цукровий завод розпочав більш-менш ефективну економічну діяльність, на нього злетілися всі мислими і немислими контролюючі органи. Воно й зрозуміло — з пращючою є що взяти, а з того, що добре працює, можна і здерти добряче. Те, що поряд не один десяток виробників, які просто стоять, місцеву валюту, здається, турбує мало. Адже є той, хто веде...

Та економічні закони незмінні, так само, як і всі об'єктивні закони природи. Ті КСП, які одержавши від нас авансування на вирощування цукрових буряків, які ко жуть, розпорозили по всіх своїх площах одержані нафтопродукти, мінеральні добрива, засоби захисту тощо, замість планованих 350—400 центнерів буряків з гектара одержали по 150—200. А за такої врожайності про яку рентабельність виробництва можна говорити? Знову прямі збитки.

Водночас сильні господарства, керівники яких правильно побудували роботу в ринкових умовах і забезпечили цукрові заводи сировиною, виявилися або заручниками неефективної роботи низькорентабельних заводів, або стали жертвами свавілля місцевих адміністрацій.

Держава — це хто?

Культурним питанням економічних реалій сьогодення є природне прагнення кожного розумного господарника грати за правилами, яких, по суті, немає. І йдеться не про перетягування каната між виконавчою та законодавчою владою, яке, сміло кажучи, мало позначатися на безпосередньому існуванні економічних низів.

Мова — про практично необмежену владу дрібного чиновника, який давно навчився вихитати за кожної відставки Кабінету міністрів і будь-якої політичної кризи. Він, всемогутній власник права називатися «інстанцією», чудово вміє прочитати по своєму найрозумніший закон, що його піпською обговорювала Верховна Рада. Він переслідує на свій копит будь-яку постанову Кабінету чи відому інструкцію. Він за будь-яких обставин знайде дельтальну заціпку, щоб не зробити те, що зобов'язаний зробити, і зробити те, що не можна, але так дуже хочеться.

На жаль, всезагально чиновника рівною мірою сприяють і прагнення до наведення порядку, і заклики до децентралізації влади. Зачароване ко-мо можна розвирати, лише запровадивши у повсякденне економічне життя поняття здорового глузду та економічної доцільності. Це передусім можливе за умови встановлення нормальних партійських відносин між владою та керівниками реального сектору економіки, які несуть на собі головний тягар керівництва продуктивними силами суспільства.

Те, що таке партнерство можливе, засвідчує мій власний досвід співпраці з державними чиновниками на всіх рівнях. У нашій країні багато розумних, талановитих людей, які щиро вболівають за справу і пов'язують своє особисте майбутнє з процвітанням України. Багато з них посядають високі пости і добре обізнані з проблемами реального сектору економіки. Та вони за традицією намагаються впливати на розвиток ситуації бюрократичними каналами через горезвісного дрібного чиновника, який успішно хоронить усі їхні добрі наміри. Аналіз умов здійснення в Україні успішних економічних проєктів свідчить, що вони могли бути реалізовані лише за умови безпосереднього контакту реальної влади і реального виробництва.

Маніфест капіталістичної праці

Хочу нагадати переконаним Кармістам, що голова праця Карла Маркса, справа всього його життя, мала назву «Капітал». Водночас хотів би привернути увагу всіх своїх колег до того неспорного факту, що економічне вчення основоположника марксизму й досі є обов'язковим розділом економічної освіти у найбуржуазніших навчальних закладах.

Оточуванняй Комуністичною партією мільярдний Китай вже продемонстрував світові можливість стрімкого економічного зростання на основі ринкових підходів, підсиленних здоровим прагматизмом керівництва країни і адекватним сприйняттям змін з боку суспільства. Стійкість цієї моделі чітко проявилася під час азійської фінансової кризи, що повила економіки так званих «азійських тигрів» і не позначилася якось істотно на економіці КНР.

Тож не в «ізмах» справа. Суворий прагматизм і комерційний розрахунок, зрівноважені людською порядністю і здоровим глуздом, — ось рецепт добробуту.

З усього вище сказаного випливає логічний висновок про необхідність обидва зусилля усіх тих, хто зацікавлений у реальному піднесенні економіки України. Зокрема, хочу звернутися до всіх керівників підприємств і компаній, які працюють в агропромисловому секторі, з пропозицією про координацію практичної діяльності. Багато хто з нас стикався з відвертим вимаганням з боку місцевої влади, її несумлінністю, невизнанням підписаних зобов'язань. Доходять до того, що керівництво однієї з областей України ставить собі в заслугу те, що за його вказівкою заборонено розрахунок за поставлені в область матеріально-технічні ресурси. Розрахунок несплатили: цього року посівну забезпечили одні «лопухи», збиральну — інші. Наступного року знайдуть нові.

За таких умов наше завдання — оприлюднити такі факти, забезпечити хитроумним місцевим паркам всенародну славу. Дуже хотів би побачити, що робитимуть і про що рапортуватимуть такі керівники, коли раптом не знайдеться бажаних авансують вєсно-польові роботи у «ввірених їм територіях».

І останнє. Щоб мене правильно зрозуміли, я свідомо уникнув конкретних прізвищ і намагаюся утриматися від конкретних претензій до тих чи інших посадових осіб. Я все ще сподіваюся на взаєморозуміння і порядність як основу будь-якої доброї справи. Зрештою, у нас одна земля — Україна і спільне прагнення бути щасливим у своєму домі.

Усвідомте: псевдосоціалістичної «халяви» більше не буде

Хроніка. Факти. Події

✓ Рим

«Курдський снід» у замаху на Папу Римського та Улофа Пальме

Затриманий в Італії лідер Курдської робітничої партії Абдула Оджалан заявив італійським журналістам, що готовий дати свідчення у справі щодо замаху в 1981 році у Ватикані на Папу Римського Іоанна Павла II, а також про вбивство 1986 року шведського прем'єр-міністра Улофа Пальме. Курдський лідер сказав, що його свідчення, можливо, допоможуть спрямувати розслідування в нове русло і пролити світло на ті нерозкриті злочини. За його словами, два замаху на папу пов'язані з військовим переворотом у Туреччині 1980 року.

✓ Канберра

Надіслати смерть поштою

До 15 відсотків пошти, що надходить з-за кордону до Австралії, переправляють через австралійські на поштові відділення пристрої. Причиною переїзду стали поранення двох поштових працівників у Канберрі. Один податковий інспектор розіслав поштою 26 пакетів з вибуховими, бажаючі помститися кримінальним за неспроможності на роботі.

✓ Будапешт

Угорщина чекає весни

У березні наступного року Угорщина має стати повноправним членом НАТО, заявив міністр оборони Угорщини Янош Сабо. У цьому зв'язку, зазначив глава військового відомства, будуть ухвалені рішення щодо реформи збройних сил, їх структурних змін. Міністр також повідомив, що зарубіжні експерти підготували кілька аналітичних досліджень про стан угорського війська.

✓ Нью-Йорк

Пістолетів правам людини

ООН цього тижня святкує 50-у річницю прийняття Загальної декларації прав людини. 10 грудня 1948 року делегати 50 країн, що виходили тоді до складу ООН, збиралися в паризькому палаці Шайо і майже одностайно схвалили цей документ. Нині до Загальної декларації прав людини приєдналося вже понад 170 країн, зокрема й Україна.

✓ Каракас

«Робін Гуд» — захисник слабких

На президентських виборах у Венесуелі переміг колишній військовий, п'ятирічний Уго Чавес. «Робін Гуд» — так називають його найбільшій верстви населення країни. Сутеріни Чавеса, не чекаючи офіційних результатів голосування, визнали його перемогу. За попередніми даними, він випереджає найближчого кандидата на 16 відсотків.

✓ Тель-Авів

Палестина роззброюється

Палестинська влада розпочала кампанію з конфіскації зброї на території автономії. 15-денний термін, протягом якого палестинці, котрі незаконно володіють зброєю, могли добровільно її здати або подати заяву на реєстрацію, закінчився напередодні. На порушників чекає 6-місячне тюремне ув'язнення і штраф у розмірі 800 доларів.

✓ Делі

Китай не поспішає згадувати про Тибет

Далай-лама заявив про свою готовність до мирних переговорів з владою Китаю про майбутній статус Тибету. Вона, за його словами, мають розв'язатися в будь-який час без якихось попередніх умов. На жаль, зазначив Далай-лама, Китай досі не виявив інтересу до долі тибетських біженців і пропозиції обговорити майбутній статус Тибету.

✓ Гавана

Недільний «будильник»

У неділю більшість кубинських міст прокинулася від завивання сирен повітряної тривоги. Сотні тисяч мешканців острова в рамках загальнонаціонального дня оборони відправлялися до військових навчальних імовірних противника: здійснювали евакуацію за умовного повітряного нальоту, вправлялися у стрільбі, боролися з ворожим десантом, надали першої допомоги пораненим.

За повідомленнями кореспондентів «ТУ» та інформаційних агентств.

Розлучення поки не буде

Іноді складається ситуація, коли від результатів місцевих виборів залежить подальша доля всієї держави. Вибори до парламенту канадської провінції Квебек — саме той випадок.

Відтоді, як було оприлюднено офіційні результати голосування, минуло більше тижня, але ця тема залишається однією з найгяйрйіших. Річ у тім, що напередодні голосування лідер сепаратистської Квебекської партії і прем'єр-міністр провінції Люсьєн Бушар попередив офіційну Оттаву: у разі перемоги його партії на виборах уряд знову проголосить проведення референдуму за незалежність провінції і станеться то не пізніше 2000 року.

Та, схоже, Люсьєн Бушар вирішив дещо змінити плани і не поспішати. Квебекська партія забезпечила собі більшість у парламенті й має можливість сформувати уряд провінції, але більш як 53 відсотки проголосували проти цієї партії. «Я думаю, — заявив Люсьєн Бушар, — квебекці сказали нам, що нині не час для проведення референдуму, і ми поклали його на поліцію».

Перший референдум щодо незалежності провінції відбувся 1980 року. Другий — 1995 року. І тоді сепаратисти не вистачило менше відсотка голосів: 49,4 відсотка підтримали ідею незалежності Квебеку, 50,6 — підтримали проти. Отож голоси поділилися майже порівну.

Звичайно, такий результат не міг втішити офіційну Оттаву і залишав хороші шанси на перемогу сепаратистам. Саме тому одразу після референдуму Оттава оголосила про намір розпочати діалог із Квебеком, щоб надати провінції особливого статусу, який передбачав би більшу її автономію. Натомість Люсьєн Бу-

шар закликав до «ексаметового розлучення». Мовляв, єдине, чого вимагає Квебек, — це визнання: провінції — як незалежної держави, її франкомовне населення — як нації. І після заяв розпочалася справжня «війна нервів». Племена аборигенів, що мешкають на території провінції, попередили: якщо Квебек відокремиться від Канади, то індіанські території відокремляться від Квебеку. Верховний вождь племені крікі Метью Кун-Ком нагадав, що під час референдуму 95 відсотків крікі у майже 100 відсотків інтуїтив (практично все населення північних територій) проголосували проти незалежності. І позиції аборигенів можна зрозуміти: адже субсидії та дотації вони отримують не від Квебеку, а від Оттави.

У вересні 1997 року в Калгарі навіть відбулася спеціальна нарада прем'єр-міністрів усіх провінцій. На ній обговорювали проблему єдності держави. Люсьєн Бушар відмовився взяти у ній участь. Мало того, він назвав «порожнім душинням» рішення прем'єрів визнати «унікальний характер квебекського суспільства» і навіть внести відповідні зміни до конституції країни. Глава сепаратистів поспішив заявити, що будь-які загрози з Квебеком мають лише одну мету: ввести в оману виборців провінції, аби ті відмовилися від цілковитої незалежності Квебеку.

Врешті цього року в столиці Канади Верховний суд на прохання федерального уряду країни провів

спеціальні слухання з питання, чи має франкомовна провінція право на проголошення в односторонньому порядку своєї незалежності. Мабуть, зрозуміло, яке рішення ухвалив Верховний суд, проте воно... не має обов'язкової сили. Федеральний уряд лише отримав можливість — у разі проголошення незалежності провінції — висунути Квебеку деякі умови, а саме: відокремлення від провінції тих регіонів, які висловляються проти незалежності, розподіл державного боргу, розмежування кордонів. А також — заручитися підтримкою інших держав.

Однак нині населення провінції більше переймається економічною ситуацією у Квебеку і побоюється, що відокремлення може її ускладнити. Та все ж Люсьєн Бушар висловив сподівання, що до кінця 5-річного терміну нового уряду «складуться умови для перемоги» і тоді уряд повернеться до питання про референдум.

Наталія ФІЛІПЧУК,
за матеріалами зарубіжної преси.

Дайджест

Справа «Ноба» в Женеві

Свого часу швейцарська преса опублікувала ряд статей, в яких надводяться факти незадовільної діяльності судового слідчого Лорана Каспера-Ансермета (він веде справу П. Лазаренка). Друкуємо матеріал з газети «Ажеф».

Affaire Noga à Genève

Kasper-Ansermet entre les mains du procureur

Каспер-Ансермет у руках прокурора

Генеральному прокуророві Женевського кантону Бернарові Бертосса належить прийняти рішення, чи буде женевського суддю Лорана Каспера-Ансермета звинувачено у зв'язку зі справою компанії «Ноба». Слідчий суддя Поль Перроден передав у п'ятихвилинному генеральному прокуророві скаргу, подану женевським фінансистом Нессіма Гаоном.

З кінця липня суддя Поль Перроден зайнятий справою про висунуття звинувачення проти свого колеги Лорана Каспера-Ансермета. Женевський фінансист висуває звинувачення проти цього магістрата за декілька злочинів, які той вчинив, будучи прокурором. 1994 року Лоран Каспер-Ансермет уповноважив таємного експерта для розслідування справи компанії «Ноба».

У квітні 1997 року цього експерта було звинувачено у спробі виманити у Нессіма Гаона 2 мільйони франків в обмін на позитивний звіт про діяльність його фірми. Відтоді він стверджує, що насправді його метою було заманити в пастку Нессіма Гаона і таким чином дозволити прокуророві Касперу-Ансермету заарештувати бізнесмена за корупцією.

Лоран Каспер-Ансермет заперечує, що покривав такого роду дії, і твердить, що експерт увів його в оману.

Суддя Поль Перроден вважає: єдиним органом, компетентним прийняти рішення про притягнення магістрата до судової відповідальності, є, за законом, генеральний прокурор. Нічого не сказавши з приводу обурюваності скарги женевського фінансиста, суддя Перроден передав справу Бернарові Бертосса. У рамках свого розслідування суддя Перроден кілька разів проводив очні ставки Лорана Каспера-Ансермета, нині слідчого судді, та його експерта.

У Берна Бертосса дві можливості. Якщо він вважатиме скаргу обурюваною, то повинен буде просити Велику Раду позбавити Лорана Каспера-Ансермета імунітету. Якщо ж він вважатиме скаргу необурюваною, то має її відхилити. Тоді Нессіма Гаон може звернутися до Палати звинувачення. «Я шойно одержав досі і повинен вивчити його, щоб прийняти рішення», — заявив АТС прокурор Бертосса.

Звинувачення проти експерта

У відповідь суддя Перроден вирішив розпочати задоволення клопо-

З кінця липня суддя Перроден зайнятий справою про висунуття звинувачення проти Л. Каспера-Ансермета

тання фінансиста Нессіма Гаона і оголосити про додаткові звинувачення проти експерта. Вже звинувачений у спробі пасивної корупції експерт буде також звинувачений у вилученні конфіденційних документів та їх використанні для свого висновку. Його буде звинувачено й у розголошенні професійної таємниці. На думку захисників експерта, нові звинувачення, що будуть висунуті проти нього, «приголомшливі». «Вони автоматично роблять тодішнього прокурора причетним», — заявили АТС адвокати експерта пан Крістіан Лучер і пан Венсен Спіра.

Зловживання владою

Нарешті, суддя Перроден вирішив звинувачити колишнього службовця «Ноба», який украв у свого наймача бухгалтерські документи для того, щоб передати їх експерту. Що ж до колишнього ревізора компанії «Ноба», суддя Перроден вирішив, що слід відкласти його звинувачення. «Ці нові звинувачення нас заспокоюють, вони роблять причетним прокурора того часу», — заявив АТС пан Марк Боннан, адвокат Нессіма Гаона.

Заява, спрямована проти пана Каспера-Ансермета, зводиться до цілої серії правопорушень, а саме: зловживання владою, розголошення професійної таємниці, лжесвідчення, перешкоджання розслідуванню, спроби активної корупції, порушення зовнішнього суверенітету і розголошення комерційної таємниці. Нессіма Гаон докоряє колишнього прокурора у незаконному і неправомірному порушенні справи проти нього і багатьом будь-якими засобами добитися його особистого банкрутства і банкрутства його фірми.

АЖЕФ, 12 жовтня 1998 р.

У Канаді розпочалася «війна нервів»

У комітетах Верховної Ради

У 2016 році нас буде 40 мільйонів

За участю представників Кабінету міністрів, Міністерства охорони здоров'я, Держкоммедіопрому, Академії медичних наук, громадських організацій Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи під головуванням Юрія Сомойленка провів засідання, присвячене профілактиці вітаміннозалежних захворювань.

Члени комітету відзначили, що Україна входить у сучасний європейський простір зі значним зменшенням середньої тривалості життя та перевищенням смертності над народжуваністю.

В Україні за станом на 1 січня 1998 року нараховувалося 11 838 598 осіб віком до 17 років. Упродовж останніх 5 років дитяче населення скоротилося на 985 тисяч, народжуваність — на 1,7 рази. Понад мільйон дітей постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи. Зростає кількість дітей-інвалідів, прогресують дитячі хронічні та інфекційні захворювання. Здорові діти з нормальним фізичним розвитком становлять лише 13,5 відсотка. Брак вітамінів у вагітних жінок спричиняє дитячу патологію.

Уже тепер прогнозується, що у 2016 році населення України становитиме 38–40 млн. осіб, з них діти — 6 млн., пенсіонери — 20–25 млн., працездатне населення — 9–13 млн.

Нехтування впровадження багатьох років проблемами вітамінного дефіциту призвело до того, що Україна сьогодні опинилася на

одному з останніх місць у світі із забезпечення населення вітамінами.

Поліпшення здоров'я дітей можливе лише за умови перегляду керівництвом держави ставлення до профілактичного та реабілітаційного харчування і подовження до застосування вітамінів. Ця проблема має розв'язуватися коштом місцевих бюджетів та відповідних міністерств. Загальна вартість щорічної вітамінізації дітей та вагітних жінок України становитиме 101,869 тисяч гривень.

Народні депутати України — члени комітету схвалили проект постанови «Про заходи щодо масової профілактики захворювань, пов'язаних з вітамінною недостатністю на 1999–2016 роки» й внесли її на розгляд Верховної Ради.

Депутати наполягають на виділенні на охорону здоров'я 6,8 млрд. гривень

За участю представників Міністерства економіки, Міністерства фінансів, Міністерства охорони здоров'я, Мінгоспрому та Держкоммедіопрому Комітет з питань охорони здоров'я, материнства та дитинства розглянув поданий Кабінетом міністрів уточнений проект державного бюджету на 1999 рік. Учасники обговорення дійшли висновку, що при визначенні обсягу фінансування на охорону здоров'я на 1999 рік урядом не враховано забезпечення найважливіших медичних заходів, з-поміж них — тестування донорської крові на ВІЛ-інфекцію, протитуберкульозні заходи тощо.

Державою не гарантується навіть забезпечення лікувально-профілактичних закладів лікарськими засобами, що потрібні для надання невідкладної медичної допомоги.

Члени комітету вважають, що державний бюджет на 1999 рік має затверджуватися лише за умови законодавчого визначення гарантованого рівня надання безоплатної медико-санітарної допомоги. На думку депутатів, швидкий перехід охорони здоров'я на страхові засади, як запропоновано урядом, не витримує жодної критики, оскільки на сьогодні в Україні немає належних передумов. Введення в дію обов'язкового соціального медичного страхування можливе лише за умови прийняття Верховною Радою відповідного закону не пізніше як за 6 місяців до початку нового бюджетного року та створення відповідної інфраструктури.

Отже, поданий урядом проект державного бюджету на 1999 рік не відповідає вимозі постанови Верховної Ради «Про основні напрями бюджетної політики на 1999 рік (бюджетна резолюція)», де чітко зазначено, що скорочення бюджетних витрат не має торкатися потреб, пов'язаних з охороною здоров'я. Однак, всупереч цьому, плануються скоротити видатки державного бюджету на охорону здоров'я на 25,6 відсотка проти запланованих видатків на 1998 рік.

Після гострої дискусії народні депутати зажадали у зведеному бюджеті на 1999 рік передбачити видатки на охорону здоров'я у обсязі 6,8 млрд. гривень.

Пильнуймо права людини

Утретє члени Комітету з питань прав людини, національних меншин і міжнародних відносин звернулися до законопр-

оекту про державний бюджет на 1999 рік. В обговоренні цього питання взяли участь керівники Міністерства фінансів, Міністерства економіки та Державного комітету у справах національностей і міграції.

У проекті бюджету, на думку народних депутатів, занижені витрати на потреби таких категорій населення, як інваліди, багатодітні сім'ї, діти-сироти. Підкреслювалося, що скорочення витрат на соціальні потреби треба розглядати як порушення прав людини. Комітет ухвалив. повернутися до обговорення цих питань на черговому засіданні.

Особливу стурбованість викликало те, що в пропозиціях до державного бюджету на 1999 рік не враховано витрати на національно-культурні, освітні й мовні потреби національних меншин в Україні, на облаштування кримськотатарського народу, інших депортованих народів, що повертаються в Україну, та на соціальний захист реабілітованих жертв політичних репресій.

Наголошувалося, що фінансування зазначених проблем має бути передбачено в місцевому бюджеті з обов'язковим здійсненням відповідного контролю за його виконанням.

На засіданні комітету було також розглянуто законопроекти «Про охорону дитинства» та «Про ввєлення мораторію на виконання смертних вироків і внесення відповідних змін і доповнень до деяких законодавчих актів України», які рекомендовано подати на розгляд Верховній Раді України.

Прес-служба Верховної Ради України.

Заробили, та не отримали

На пропозицію народних депутатів України публікуємо дані Національного банку про стан заборгованості з виплати заробітної плати загалом по Україні

Затримки виплати заробітної плати по Україні *

Усього по Україні в тому числі:	(в млн. гривень)				
	на 1 вересня 1998 року	на 1 жовтня 1998 року	на 1 листопада 1998 року	на 26 листопада 1998 року	на 1 грудня 1998 року
Загальна сума заборгован.	6201,3	6423,1	6541,7	6649,9	6566,8
— по бюджетних організаціях	949,0	978,9	1006,1	1041,2	992,4
— по небюджетних організаціях	5252,3	5444,2	5535,6	5608,7	5574,4
По всіх підприємствах і організаціях терміном:					
— до місяця	467,7	485,7	473,4	512,5	482,7
— від 1 до 2 місяців	477,1	488,0	500,4	513,5	496,7
— від 2 до 3 місяців	549,0	559,7	568,6	541,6	544,6
— понад 3 місяці	4707,5	4889,7	4999,3	5082,3	5042,8

ЗАТРИМКИ ВИПЛАТИ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ ПО УКРАЇНІ

за станом на 1 грудня 1998 року за всіма організаціями і установами

(тис. грн.)

Республіка Крим	Загальна кількість випадків	Загальна сума заборгованості	Прострочена заборгованість у заробітній платі за причини:				
			відсутність коштів на коррахунках банку		відсутність коштів на рахунок підприємств, установ, організацій		інші причини
			кількість	сума	кількість	сума	
Вінницька	14498	205925,6	0	0,0	14498	205925,6	0
Волинська	5188	136563,5	0	0,0	5173	136464,0	0
Дніпропетровська	11409	648845,0	0	0,0	11387	648734,0	0
Донецька	19265	926087,8	0	0,0	19248	926076,7	0
Житомирська	15095	167138,3	0	0,0	14990	166788,8	0
Закарпатська	1964	62578,2	0	0,0	1964	62578,2	0
Запорізька	18318	245506,2	0	0,0	18262	245451,5	0
Івано-Франківська	2318	137092,4	0	0,0	2318	137092,4	0
Київська	3769	227941,4	0	0,0	3725	227871,6	0
Кіровоградська	12544	194007,5	0	0,0	12544	194007,5	0
Луганська	11605	602112,8	0	0,0	11433	601313,4	0
Львівська	23920	288556,6	0	0,0	23169	288016,8	0
Миколаївська	3485	184131,2	0	0,0	3349	183620,3	0
Одеська	7319	194507,5	0	0,0	7863	194047,2	0
Полтавська	3680	22858,0	0	0,0	3680	22858,0	0
Рівненська	13238	144050,4	0	0,0	13238	144050,4	0
Сумська	1557	198229,4	0	0,0	1553	198163,2	0
Тернопільська	2097	152633,2	0	0,0	2086	152626,7	0
Харківська	18177	360901,2	0	0,0	18028	360673,4	0
Херсонська	8479	163790,8	0	0,0	8353	163673,3	0
Хмельницька	18064	195024,6	0	0,0	18034	194913,3	0
Черкаська	3088	190705,8	0	0,0	3084	190697,5	0
Чернівецька	12089	91890,1	0	0,0	11799	90820,4	0
Чернігівська	22888	175534,6	0	0,0	22888	175534,6	0
Київ	7763	173187,6	3	3,0	6776	170348,9	0
Оперу НБУ	234	5852,4	0	0,0	210	5251,6	0
Головне управління НБУ	12	204,9	0	0,0	12	204,9	0
Всього	265503	6566842,7	3	3,0	261838	6557759,1	0

* без урахування виплат зарплати з виручки, розрахунків натурою, нарахованих сум податків, а також інших безготівкових перерахувань заробітної плати.

Невтішений прогноз: у 2016 році нас буде лише 40 мільйонів

Правління открытого акціонерного общества «Раздольський злеватор» доводить до сведения акціонерів о проведенні общего собрания акционеров, которое состоится 22 января 1999 года. Начало собрания в 10-00 по адресу: Одесская обл., г. Раздольная, ул. Ленина, 103, в помещении административного здания ОАО «Раздольский» «Агроосервис».

- Повестка дня:
1. Отчет правления о финансово-хозяйственной деятельности акционерного общества за 1998 год. Отчет ревизионной комиссии. Утверждение годового отчета и баланса. Основные направления деятельности предприятия на 1999 год.
  2. Утверждение устава общества в новой редакции и внутренних нормативных актов.
  3. Выборы органов управления и контроля.
  4. О порядке распределения прибыли за 1998 год и утверждении размеров начисления фондов на 1999 год.
  5. Разное.
- Регистрация участников собрания будет проводиться с 9-00 до 9-45.
- Для регистрации участников собрания необходимо иметь:
1. Паспорт.
  2. Доверенность на право участия в собрании (для представителей акционеров).

До уваги акціонерів
ВAT «Ніжинський жиркомбінат»

Загальні збори акціонерів відбуються 27 січня 1999 року об 14 годині за адресою: м. Ніжин, вул. Шевченка, 116, клуб залізничників.

- Порядок денний:
1. Звіт голови правління про результати фінансово-господарської діяльності товариства за 1998 рік та затвердження розподілу прибутку.
  2. Звіт ревізійної комісії.
  3. Вибори органів управління товариства.
  4. Затвердження змін та доповнень до статуту.
  5. Затвердження змін та доповнень до інших внутрішніх нормативних актів товариства.
  6. Затвердження основних напрямів розвитку товариства на 1999 рік та план розподілу прибутку.
  7. Різне.

Для реєстрації необхідно мати паспорт або дозвіл на представництво фізичних та юридичних осіб.

Телефони для довідок:
(04631) 3-12-71, 3-14-23.

Правління
ВAT «Ніжинський жиркомбінат».

Уточнення

У нашій газеті в № 212 (1962) від 4 листопада цього року було опубліковано статтю «Очі застеляють сльози, а серце — сум...», автором якої є народний депутат України Іван Кіримов. Стаття супроводжувалася фотопортретом, на якій зображено приміщення одного з регіональних відділень Укрескімбанку. На прохання керівництва банку та з урахуванням змісту статті повідомляємо, що Укрескімбанк не має відділень в районах, назви яких наведені в статті, як не має відношення і до бюджетних коштів, що виділяються на виплату пенсій і зарплати в цих районах.

У номер

✓ Хмельницький

Журавлиний клочок потягнувся у Наддністрянину

З ініціативи Дунаєвської районної адміністрації у районі проведено перший збір лопей, які зародилися у Наддністрянщині та волею долі опинилися за межами не тільки району, але й держави. На урочище створення земліварта приїхало більш як сто чоловік. Серед них — учні і генерали, керівники органів влади і місцевого самоврядування, депутати і політики, працівники культури тощо.

Перед відкриттям зустрічі голова райдержадміністрації Антон Бутерко, народний депутат України Адам Чикал, інші поважні люди відвідали парафію у Михайлівській церкві, котрий виповнилося 100 років. З нагоди ювілею земліварта презентувало вірчучим велику картину із зображенням Архистратига Михаїла. Мета нового громадського формування, як заявив його президент міський голова Хмельницького Михайло Чекала, — у міру можливостей кожного допомагати своєму селу, містечку вижити у складних умовах сьогодення.

✓ Ужгород

Закарпаття:

зона стихійного лиха

Біда потроху відступає

Сильний мокрий сніг, ожеледиця, у горах хуртовина — така погода в Закарпатській області, де триває ліквідація наслідків повені.

На території регіону зруйновано чим у аварійному стані 2695 будинків, 2877 — потребують капітального ремонту. За повідомленням прес-служби командувача Національної гвардії України, вже відновлено 741 км пошкоджених автошляхів. 15 грудня планується відкрити шість доріг до всіх населених пунктів. До слова, за чисельністю особового складу силових відомств, які беруть участь у ліквідації наслідків повені, на першому місці — Національна гвардія, представлена підрозділами спеціалізація 5-ї дивізії. Половина залізничної військової техніки — тех гвардійська.

Вже місяць гвардійці сумлінно трудяться в найбільш гарячих точках. Вони відновлюють пошкоджене волею житло, розбирають зруйноване, розчищають від напуду садиби, розвантажують сотні тонн гуманітарної допомоги. Екіпажі двох вертольотів Ми-8 із 51-ї Олександрійської окремої авіабригади НГУ евакуюють потерпілих і хворих.

Податківці не беруть, а дають

60 тисяч гривень, що планувалися на розвиток матеріально-технічної бази державної податкової інспекції у Вінницькій області, за рішенням зборів колективу витрачено на придбання 42 тонн продуктів для закарпатців. Усього як винятки доставляли у Міхтський район більш як 200 тонн вантажу. Допомогають потерпілим і кримчани. Днями зі станції Бахчисарай у Закарпаття відправлено вагонів з інкерманським камінем від Альмшського заводу будматеріалів. Вірчучі і священослужителі Симферопольської і Кримської єпархії надіслали 150 мішків цукру, борошна, рису тощо. Нині кримчани розсилають у санаторії і пансіонати сотні дітей із зон підтоплення.

Поділились останнім

Нині, як і раніше, Закарпаття допомагає вся країна. Осторонь біди не залишає жодна людина. Хто чим може, тим і допомагає закарпатцям. Скажімо, пенсіонерка Марія Гаврилюк з села Олександрівки Томашпільського району Вінницької області, в якій статків як кіт наплавав, принесла до сироди вузлик, де було півлітра олії, півкілограма сала, по 2 кг крупи і цукру. Такими ж милосердими можна назвати вичини інваліда війни Г. Терського, пенсіонера І. Якіфорчик та Н. Хребтій. Вони змогли виділити із своїх скромних заощаджень відповідно 6, 8 і 5 гривень.

Фото
Анатолія
ЛІСЕНКА.

Утратимо ще не один мільйон, якщо не переможе здоровий глузд

Ще донедавна побутувала думка, що прикарпатський регіон нашої держави, а особливо Львівщина, екологічно безпечний, сприятливий для розвитку туризму. Тут є чудова, знана далеко за межами України лікувальна база для оздоровлення на курортах Моршин, Трускавець. Та нині на цю благобуттєвих теренах склалася ситуація, яка може призвести до техногенних катастроф, загрожують життю сотень тисяч людей.

Це передусім стосується так званих зон діяльності підприємств гірничої хімії та нафтовидобутку.

Особливо небезпечний стан на Стебницькому підприємстві «Полімерал». Проблеми нагромаджувалися протягом останніх 30-40 років. Сьогодні вони досягли критичної межі, і наслідки справді можуть бути непередбачуваними, якщо терміново не виконати комплекс природоохоронних робіт.

А як виникла ситуація, що її тепер називають критичною? М'яко кажучи, «помилки» було закладено у проєкт видобутку калійних солей. Він не передбачав заповнення порожнин, що утворювалися внаслідок видобутку солей. А щорічно видобувалося понад 4 млн. кубометрів руд.

На сьогодні утворилося більш як 30 млн. кубометрів порожнин. До цього слід долати 300 тисяч кубометрів порожнин, які виникли під час першої аварії — водопотопу в шахті у 1978 році (після землетрусу в Румунії). Практично відтоді, коли почався водопотік у рудники, стан тут можна вважати аварійним, що і було визнано урядовою комісією ще у 1992 році.

Недавно, 22 серпня 1998 року, сталася ще одна аварія: прорив води у руднику № 1 обсягом 800 кубічних метрів на діб. Була реальна загроза шкідливого затоплення рудника. Шлодоботі роботи з ліквідації водопотоку, виконані спеціальними підрозділами з допомогою Міністерства з надзвичайних ситуацій, дали можливість пом'якшити становище, а якщо точніше, зменшити, та не зупинити водопотік. На «Полімералі» виробничі спори, інженерні комунікації у край жалюгідному стані. На підприємстві немає необхідного обладнання, наосені станцій, є дефіцит матеріалів, труб для ліквідації аварій, що у будь-який час можуть виникнути внаслідок нового прориву води. Фахівці стверджують, що неопалат розташоване величезне підземне озеро, вода якого також може прорватися у рудники.

Спрогнозувати з точністю, що може бути після затоплення горизонтів, напевно, не може ніхто, але те, що виробництво калійних мінеральних добрив буде втрачено назавжди, безперечно. А це означає, що Україна залишиться без мінеральних добрив, зросте і так уже непросте соціальна напруга в регіоні. Під загрозою опустеліня опиять-ся мінеральні води Трускавця, Моршини. Східниця, проблематичною стане доля Трускавецького курортополіса.

Який вихід? По-перше, «закрити» підприємство технічно непросте. Для того, щоб це зробити, належить виконати комплекс природоохоронних робіт. Їх вартість, за різними підрахунками, становитиме від 600 млн. грн. до 1,5 млрд. грн.

Якщо і приступити до ліквідації підприємства, то щорічно треба мати гарантоване фінансування на відновні заходи. Для прикладу, тільки на 1998 рік слід було б витратити 25 млн. грн. А таких коштів держава не має. Та це й не по-тосподарськи.

Є інший варіант — реструктуризація Стебницького «Полімералу». Це набагато дешевше. Це дасть змогу виконувати природоохоронні роботи і зняти тягар з держбюджету. А головне, буде значною мірою усунуто загрозу можливих техногенних катастроф за короткий термін, аніж

при варіанті ліквідації «Полімералу».

Наголосу, що кошти, які щорічно витрачає держава на, так би мовити, «підтримання екологічного рівноваги» чи на ліквідацію аварій, набагато більші від тих, які надавав уряд для усунення причин, що проковують що саму екологічну «нерівновагу» чи надзвичайні ситуації.

Надзвичайно небезпечний стан справ і на Новороздольській «Сірці». Щорічно тільки на відкачування води з кар'єрів цього гірничо-хімічного підприємства витрачається більш як 1,5 млн. грн. Тобто, ці мільйони викидаються на вітер, бо відкачування води не вирішує питання ліквідації кар'єрів, зсуви борів яких «наступають» на населені пункти, магістральні газопроводи, автошляхи. Спрогнозувати площу, на якій можливі зсуви, досить важко. Якби, скажімо, з 1991 року відлядали кошти, передбачені проєктом ліквідації і рекультивуваці кар'єрів, то сьогодні вже не було б розмов про небезпеку, а велася б роботи з благоустрою рекреаційної зони.

А потрібно виділити всього 300 млн. грн. За скромними підрахунками, вже витрачено 15 млн. грн. Тож втрачимо ще не один мільйон, якщо не візьмемо гору здорового глузду.

Зрозуміло, що для комплексного вирішення цього питання потрібні значні кошти і час. Але треба починати розв'язувати нагальну проблему, а не продовжувати працювати в режимі пожежників. Образно кажучи, слід витратити кошти не на гасіння пожежі, а на її запобігання.

Нині є всі потенційні можливості усунути причини техногенних катастроф у цих регіонах. Якби своєчасно і в повному обсязі було профінансовано і виконано всі заходи, не було б сьогодні аварійних ситуацій, загрози техногенних катастроф. В області є потужний науковий потенціал, спеціалізовані організації (інститути), які займаються проблемами гірничої хімії та нафтовидобутку, зберігся висококваліфікований персонал виробничників, не до кінця зруйновано технологічні комплекси і обладнання для виконання природоохоронних робіт.

Львівська облдержадміністрація, органи місцевого самоврядування, керівництво і трудові колективи підприємств, громадські організації неодноразово зверталися з клопотаннями і вимогами вжити заходів для запобігання техногенних катастроф. Проведено ряд нарад, працювали урядові комісії. Є експертні висновки фахівців щодо можливих техногенних катастроф у разі неприємняти термінових заходів з ліквідації причин їх виникнення. Зрештою, прийнято постанови та доручення уряду, якими затверджено програми заходів із подолання катастроф та відновлення екологічного рівноваги в регіонах. Надіслано кілограми паперів поважних висновків комісії різних рівнів за маршрутом Львів—Київ—Львів, а проблеми так і не вирішуються.

Як відомо, є спеціальний орган, який згідно із законодавством має контролювати використання природоохоронних фондів і коштів на природоохоронні заходи. Це — управління Мінкобезпеки. Але такого контролю в повному обсязі його не веде. Та й виділення коштів урядом значною мірою залежить безпосередньо від структурного підрозділу Львівського управління екобезпеки. Якщо в цього управління була б тверда, принципова, а не спог-

У будь-який момент
вода може прорватися

лядальницька позиція, то жодний з високопоставлених урядовців не наважиться б ставитися до цієї проблеми байдуже. Я впевнений, що серед урядовців, депутатів, незалежно від їх політичних уподобань, матиму одностайність. Карпати — наші рекреаційні терени. Байдуже ставлення до їх долі може відбитися на нас усіх.

Одного разу, на жаль, це вже трапилося: катастрофічна повнь спітала Закарпаття.

Яка її причина? Вирубування лісу чи відсутність комплексу захисних заходів? Останнім часом у засобах масової інформації висловлюється думка, що основною причиною катастрофічних повней в Закарпатті є надмірна вирубка лісів. Здебільшого ці висновки базуються на здогадках і припущеннях, а не на результатах наукових досліджень. Протягом кількох десятиріч наукові установи в Карпатах ведуть стаціонарні спостереження та експедиційні обстеження лісових насаджень регіону, вивчають водорегулюючу роль лісів. Про що свідчать ці дослідження?

Ліс справді має важливе стабілізуюче значення, виконує водорегулюючу та протизерозійну функцію. Він у два рази знижує, в порівнянні з відкритим місцевістю, інтенсивність танення снігу, стабілізує річковий стік, значно підвищує водопроникність ґрунту, уповільнює спадання паводкових вод після ливових дощів.

Але ліс має певну межу в регулюванні паводків. За певних умов він, як перенасичена губка, не може утримати надлишкові опади. Для стиглих лісів такою межею є добова кількість опадів у 175 мм, при жоду інтенсивності частих ливах — близько 100 мм. Перевищення цих меж викликає катастрофічні паводки навіть там, де господарська діяльність у лісах не велася. Під час недавньої катастрофічної повені на Закарпатті в третій декаді жовтня випало від 120 до 140 мм опадів, що зумовило перший пійом річків води в річках вже 28—29 жовтня. Ці опади перевищували водотримувальну здатність лісового покриву, ґрунти були перенасичені. Інтенсивні зливи 3—5 листопада кількістю опадів близько 200 мм вже не могли бути зарегульовані лісом.

Нині лісовозаготівлі ведуться в межах науково обґрунтованих лімітів, а з 1992 року вони навіть менші від неї. Частка невідновлених виробок становить лише 2 % загальної площі гірських водозборів. Тому висновки про те, що причиною інтенсифікації стихійних явищ, зокрема катастрофічного паводка 6—7 листопада 1998 року, є надмірна лісоексплуатація, м'яко кажучи, не коректні.

За підсумками державного обліку лісів області з 1998 року їх площа збільшилася на 7 тисяч га, загальний запас на 42 млн. куб. м. За останні десятиріччя значно зросла частка серцево-соснових насаджень за рахунок зменшення площі молодяків. Середній запас стиглих експлуатаційних деревостанів є найвищим в Україні (416 куб. м на 1 га), високим є середній приріст (5,2 куб. м на 1 га).

Отже, варто говорити про інше: одними лісгосподарськими заходами навіть за допомогою суцільного заліснення водозборів і домінування на них стиглих насаджень не вдасться повністю зарегулювати паводковий стік води. Потрібна система заходів, яка передбачала б будівництво протипаводкових водосховищ, заліснення дамб, укріплення берегів, регулювання русел річок тощо.

Орест БУРДИЧКО,
народний депутат України,
заступник голови Комітету
з питань екологічної політики,
природоохоронування
та лісового господарства
Черніобильської катастрофи.

Треба не гасити пожежу, а запобігати їй

5. Політика в галузі освіти, охорони здоров'я, науки та культури, забезпечення екологічної безпеки.
Як один із авторів Конституції України всіляко добиватимусь втілення в життя ст.ст. 53, 54, 49, 50 Конституції України.
Доб'юся реалізації норм:
В державних і комунальних закладах — освіта і медицина до

12

КОЖЕВНИКОВ
Олексій Сергійович

Кандидат у народні депутати України по виборчому округу № 221 м. Києва

Біографічні відомості

Кожевніков Олексій Сергійович народився 10 серпня 1969 р. у сім'ї лікаря та вчительки. У 6 років пішов до 1-го класу загальноосвітньої школи, по закінченні якої вступив до Київського індустріального технікуму на теплотехнічний факультет. У 1987—1989 рр. проходив службу в лавах РА (інженерні війська), звідки поступив на заочне навчання до Московського комерційного університету (факультет менеджменту).

Після повернення з лав РА відкрив перший у Києві недержавний навчальний заклад — «Міжрегіональний коледж ринкових відносин «АПКСО», генеральний директор якого й досі.

1996 року разом з однокласниками створив аналітичний центр «Кар'єра». Засновник благодійного фонду «Освіта та культура», відкрив мережу різногалузевих напрямків пільгових шкіл та ліцеїв.

У 1997 р. закінчив навчання у Національному економічному університеті, отри-

мавши кваліфікацію спеціаліста «економіст».

Більшість свого часу приділяє боротьбі за права людини (на громадських засадах).

З 1998 р. — виконує обов'язки голови СДПУ(о) Мінського району м. Києва.

ПЕРЕДВИБОРНА ПРОГРАМА

- Навчальні заклади — навчають;
- медичні заклади — лікують;
- заклади культури провадять культурні заходи, а не антикультурні;
- робітники працюють і за це отримують заробітний платіж;
- армія захищає;
- пенсіонер отримує пенсію;
- міліція охороняє народ, а не владу від народу;
- злодій сидить у тюрмі, а не в кабінеті чи казино;
- підприємець заробляє гроші та сплачує посилені податки;
- права кожної простої людини захищаються у щоденному житті, а не на папірях;
- влада діє для народу, а не для забезпечення себе та своїх родичів.

Маловський Роман
Мар'янович

Кандидат у народні депутати України по виборчому округу № 221 м. Києва

Біографічні відомості

Я, Роман Маловський, народився 11 травня 1958 року в Києві в родині службовця. Закінчив Інститут культури та аспірантуру при ньому. Працював у книгозбірнях Києва, а потім на викладацькій та пам'яткоохоронній роботі. Зараз працюю в газеті «День». Член товариства «Прозвіта». Одружений. Маю двох дітей.

ПЕРЕДВИБОРНА ПРОГРАМА

Я бачу вихід із становища, що склалося:

- у виплаті заборгованостей із зарплат та пенсій;
- у розв'язанні економічних проблем, у прискоренні реформ в економіці, спрямованих на справедливий приватизацію державного майна: тільки так можна зупинити його розкрадання;
- у передачі землі у приватну, акціонерну власність громадянам України шляхом видачі акцій;
- у проведенні повної індексації заощаджень населення в ощадному банку і виплаті їх у рахунок обов'язкових платежів;
- у зміцненні демократичності Української держави, її виконавчих органів як інструменту, що протистоять хаосові, злочинності, корупції;
- у ліквідації будь-яких привілеїв, крім привілеїв для дітей, інвалідів та людей похилого віку; кожен повинен користуватися тим, що він заробив завдяки своїй праці, розумові, умінням і діловитості;
- у наданні Києву статусу міста, що постраждало від аварії на ЧАЕС;

КОСТЮЩЕНКО

Олександр Миколайович

Кандидат у народні депутати України по виборчому округу № 221 м. Києва

Біографічні відомості

«Бо то Ним створено все на небі й на землі, відоме й невідоме, чи то престоми, чи то господарства, чи то владу, чи то начальства, — усе через Нього й для Нього створено! А Він є перший від усього, і все в Нім стоїть» (Кол. 1:16-17).

Християнин, у серці живе Господь. Одружений, маю троє синів і дочку.

Народився в місті Києві в 1956 р. у сім'ї військово-службовця. Закінчив радіофізичний факультет Київського держуніверситету імені Т. Г. Шевченка за спеціальністю «радіофізика та електроніка». За кваліфікацією інженер-дослідник. У 1992 р. у Республіканському інституті підготовки менеджерів при Кабінеті міністрів України опанував курси програм по організації управління в сучасних умовах.

Служив офіцером в армії. Працював інженером у науковому співробітництві у науково-дослідних інститутах, а також провідним спеціалістом у МінЧорнобильній Раді. З 1996 р. на постійній основі помічником консультантом народного депутата України.

Обирався депутатом Шевченківської районної ради, де очолював постійну комісію з екологічних питань. В Українській екологічній асоціації «Зелений світ» очолював комісію з екологічної освіти. У 1994 р. балотувався до Верховної Ради України.

«Отче наш, що єси на небесах! Нехай світяться ім'я Твоє, нехай прийде Царство Твоє, нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі!» (Мт. 6:9-10).

ПЕРЕДВИБОРНА ПРОГРАМА

Усі ми добре знаємо, яка ситуація склалася у духовній, соціальній, економічній, екологічній, демографічній, економічній, політичній та інших сферах життя на території України.

Останнім часом політиці пропонували будувати і будували різні соціальні устрої, але я хотів би звернути увагу моїх шановних виборців на найпоширенішу у світі книгу, якій майже 2000 років, — Слово Божє (Біблія).

Слово Божє пропонує кожній людині в Україні мистецтво любові, радості, миру, довіри, доброти, милосердя, віри, здерзости, лагідності, свободи, жести, а також без хвороб, міцну сім'ю, міцні діти, вічне життя.

Усім, хто хоче це мати, Господь пропонує зробити наступні кроки:

— примиритися з Богом через молитву покання. Це дуже просто — щиро повторювати аголю: «Отче Небесний, я прихизду до Тебе в ім'я Ісуса Христа, бо Твоє Слово говорить: «Кожна, хто покличе Господнє ім'я, той спасеться». Я кличу ім'я Твоє і прошу Тебе уїдяти в мене серце Твоє, і прости гріхи, і устави своїми визнаю Ісуса за Господа, і вірую у своїм серці, що Бог воскрес Ісуса з мертвих у відповідності до Слов Твоїх: «Бо коли ти устави своїми визнаєш Ісуса за Господа, і будеш увірувати в ватеміш серці, що Бог воскрес Ісуса з мертвих, то спасешся». Будь Господом мого життя».

— наповнитися Господніми думками і почуттями;

— виконувати Його досконалу волю і жити за заповідями Господніми:

«Проклятий той муж, що наліє кляде на людину і робить раменом (силою, м'ясо) своїм слабу плоть, а від Господа серце його відстане».

Примирившись із Господом і прийнявши Його у своє серце, ми зможемо отримати Його обітниця:

«І охоронятиме люди твої до смерті, і не помре ім'я Моє, і помоляться, і будуть шукати ім'я Моє».

Орбєц В'ячеслав
Дмитрович

Кандидат у народні депутати України по виборчому округу № 221 м. Києва

Біографічні відомості

12 січня, місяць і рік народження — дата свідчить 1974 року. Місце народження — м. Харків. Місце проживання (адреса) — Харків, вул. Черволинуна, 6.47. Освіта, спеціальність за освітою — середня спеціальна, електро-механік. Політичність — позапартійний.

Робота в минулому:

1989—1993 — навчання в Харківському електромеханічному технікумі;

1993—1994 — служба в Національній гвардії України;

1995—1996 — ювелір Харківського ювелірного заводу;

1996 — тезля в приватному підприємстві;

1998 — охоронець «Харківобленерго»;

1998 — агент з постачання «Харківенергозбуту».

ПЕРЕДВИБОРНА ПРОГРАМА

Головне завдання моєї програми — боротьба законними методами з корумпованою владою, чиновниками-хабарниками різних рівнів, олігархами-кумьократами.

Для реалізації основного завдання я домагатимусь:

— негайно скасування депутатської недоторканості;

— шорне оприлюднення декларацій про прибутки та майно чиновників всіх рівнів;

— прийняття закону про спрощену систему відкликання депутатів, які замішані в корупції та фінансових зловживаннях;

— посилення карної відповідальності для чиновників за зловживання владою, фінансове шахрайство.

Головне завдання у внутрішньополітичній сфері — реальне становлення України як незалежної держави.

Для реалізації основного внутріш-

нього політичного завдання я домагатимусь:

— верховенства загальнодержавного права над місцевими інтересами; негайної демаркації і посилення кордонів України;

— посилення Української армії та передислокації частини її на північно-східні рубежі;

— відміни пільг та відстрочок для дітей чиновників та депутатів усіх рівнів;

— збільшення візного мита на імпортовані товари;

— заборони вивозу капіталу за кордон і повернення грошей з іноземних рахунків в Україну;

— заборони трансляції іноземних телеканалів, насамперед ОРТ, РТР, НТВ та ТВ-Центр, як таких, що ведуть антиукраїнську пропаганду;

— введення прогресивного податку на російськомовні видання, який піде на підтримку українськомовних видань;

— приведення карного законодавства до світових стандартів. Негайно відміна смертної карі.

Головне завдання в міжнародній сфері — інтеграція України в міжнародно-європейській структури.

Для реалізації основного завдання в міжнародній сфері я домагатимусь:

— негайного виходу України з СНД; негайного вступу України до НАТО;

— ліквідації російської морської бази в Севастополі і базування кораблів НАТО у українських портах;

— введення візового режиму в'їзду з Росії і вільного в'їзду громадян України в європейські країни;

— негайного вступу України в усі європейські структури.

Борімося і переможемо!

Звільнюмо нашу Батьківщину від кумьократів, корумпованих чиновників, запропадців російського імперсько-кримінального капіталу!

ТОВТРИВСЬКА Олена
Олександрівна

Кандидат у народні депутати України по виборчому округу № 221 м. Києва

Біографічні відомості
Я. Товтрівська Олена Олександрівна, українка, народилася 18 січня 1961 року в с. Хрещатик Заставнянського району Чернівецької області. Там пройшли мої дитинство і юність. Самостійне життя починала з 14 років. Доводилося працювати на різних роботах, в тому числі і на будівництві, будувала житло киянам. Перші мої будинки були на Оболоні, на вулиці Корнінчука. Проживала в робітничих гуртожитках, добре знаю, почин кусень хліба. Але вважаю, що непростота долі загартовувала мій характер, зміцнювала дух. Без відмови від виробництва добувала середню медичну освіту, доглядала за важко хворими людьми. Нині здобула власну медичну освіту, працюю на кафедрі медичної факультету університету, для своєї дипломної роботи обрала тему «Реконструкція економіки України». Маю власну справу.

Перед Богом ми всі рівні, і перед законом маємо бути всі рівні — від простої людини до Президента України!

ПЕРЕДВИБОРНА ПРОГРАМА

Влада народу, для народу, в ім'я народу!

Соціальна справедливість! Економічна свобода! Добробут! Достаток!
«Народ або суспільство, яке довго і покірно несло його гніт, губить дар Божий: патріотизм, любов і адуть власної поваги. Замість цих понять приходить хулювання, покірність, слухняність. Такий народ не може скористатися плодами свободи, одержати навіть через щасливий випадок».

Співвітчизники! Брати і сестри! Люди з душою і серцем! Україна та народ варті кращої долі!

— таким прекрасним роботами народом.

— такою прекрасною родиною землею.

— такими прекрасними кліматичними умовами.

Я вквітлена, ми разом побудуємо могутню заможну Україну!!!

У нас для цього є все, треба тільки додати чисту віру і ставлеву волю!

Я як економіст вважаю, що для цього потрібне економічне:

— здійснення економічних реформ в інтересах народу, а не за його рахунок;

— поєднання ринкової економіки з ефективним соціальним захистом громадян;

— надання пріоритету вітчизняному виробництву;

— проведення податкової реформи,

спрямованої на зменшення податкового ярма, для підтримки товаровиробника;

— скасування такого безглузлого податку, як ПДВ (податок на додану вартість);

— скасування позабюджетних і бюджетних фондів;

— державні кошти повинні акумулюватися в державному казначействі, і тому буде поставлений засліп розкраданню державного майна, державні кошти не будуть розпорощені поміж різними фондами, таким чином держава контролюватиме казначейство і зможе виплачувати щомісячно пенсіонерам пенсію не менш як еквівалент 100 доларів США, студентам стипендію не менш як еквівалент 80 доларів США, вчителів, медиків, військовослужбовців, бюджетникам гідну людину зарплату;

— держава повинна захищати, в першу чергу, самих незахищених людей в Україні — пенсіонерів, які віддали свою молодість, своє здоров'я, працюючи весь свій вік на державу;

— захист інвалідів, багатодітних сімей, матерів-одиначок;

— захист ліквідаторів Чорнобильської аварії;

— забезпечення громадян України роботою, створення нових робочих місць;

— притягнення практики нечасної виплати зарплати, пенсії, стипендії;

— повернення або компенсація громадянам втрачених заощаджень;

— збереження та розвиток систем безкоштовної освіти та медичної допомоги;

— встановлення ціл на основні продукти харчування, ліки, житлово-комунальні послуги, громадський транспорт, зв'язок відповідно до рівня зарплат;

— державна турбота про сім'ю, материнство і дитинство.

Я — патріот своєї країни, вірою в свій народ, і вашу довіру, людин, випрадаю!

Я — релігій і знаю свої сили, не боюся діяти і беруся за найскладніші справи. Маю досвід, тому обіцяю зробити те, що інші вважають неможливим.

Я пройшла тернисті шляхи, зуміла вистояти і змінити свою долю!

Вірою, що разом з вами ми досягнемо високої мети: процвітання рідної України.

Досить жити в ямрі, прийшов час змінювати свою долю!!!

З широтою повагою та любов'ю —

Ваш кандидат.

ЩЕРБАЧОВ
Валентин Васильович

Кандидат у народні депутати України по виборчому округу № 221 м. Києва

Біографічні відомості
Народився 01.03.1946 року в місті Києві. Закінчив Київський технікум радіоелектроніки в 1964 р., а в 1965-му був призваний до армії (космічні війська), де прослужив до літа 1968 року. Після демобілізації працював у Київському держуніверситеті ім. Т. Г. Шевченка, вив спортівну сторінку в газеті «Київський університет». З 1970 р. — редактор, з 1974-го — завідувач відділом, спортивний коментатор Держтелерадіо України, спортивний оглядач передачі «Доброго ранку, Україно!» Національного телекомпанії України. В 1975 році закінчив Київський державний університет ім. Т. Г. Шевченка, факультет журналістики.

За керівництвом творчої бригадою та консультування змагань Олімпіади-80 народження медалью «За трудову доблесть». У 1984, 1985, 1986 рр. вив (від початку і до фіналу) репортажі про сходження київського «Динамо» до володарів Кубка кубів. У його доброті сотні репортажів з чемпіонатів країни, Європи, світу з футболу, хокею, боротьби та Універсиади, тисячі сюжетів про людей спорту. Має в творчому доробку понад 2 тисячі публікацій, автор 3-х книг: «Секрети сили та здоров'я», «Ностальгія за радянським футболом», «Валерій Лобановський — третя спроба»; автор сценарію, оператор та режисер фільмів «Віра за 8 тижнів» (пріз Московського міжнародного фестивалю спортивних фільмів — 1995 р.), «Хай буде Вам по віри Вашій» — 1990 р., «Кремль трохи — український варіант» — 1992 р.

Учасник двох перших українських Гімалайських експедицій у програмі: «Пропор України на всіх найвищих вершинах світу». Автор серії відео та газетних репортажів з Гімалаїв. Учасник виїзду та самх ралі «Кемел Трої» як журналіст-спортсмен в саванах Бразилії та джунглях Гайяни. Володар титулу «Всенародне визнання» 1997 р., голова клубу «Незвичайні рекорди України», президент Федерації спортивних журналів України, автор та ведучий 25-годинного телемарафону «25 х 25» з завою в Книгу рекордів Гіннеса. Впродовж 25 років — автор ідеї та сценарію програм «Футбол хокей», «Футбол від УТН», «Щербачов ударляє», «Делікатес-шоу» і «Подвійний удар братів Кличко».

Одружений, має двох синів.

ПЕРЕДВИБОРНА ПРОГРАМА

Ми не живемо — існуємо.

А маємо жити за існуючими в розвинутих країнах нормами — як Люди!

Настав час відлучити себе заможними тим, хто чесно і багато працює, тим, хто все життя працював, сподівався на краще, і люди що живе лише сподіваннями.

Наша держава вже 6 років незалежна, а ми залежні. Залежні від злиднів, безробіття, безду-

ховності та злочинності. Єдина і реальна опора держави — народ, її громадянин. Цього разу люди, напевні горкі досвідом попередніх виборів, відлучили свої голоси за тих, хто не набиравше свої кишені у Верховній Раді, турбуючись про власний шлюнок, а безкорисливо, часом, шодня служили народу, докладаючи всіх зусиль для порятунку держави.

І якщо Ви виклопите мені свою довіру, не розкидаючись обіцянками, а конкретно працюючи, — боротимусь за прийняття відповідних законів, діятими особливо для:

— подолання кризи неплатежів та зобов'язаності держави у зарплаті, пенсіях, інших соціальних виплатах; держава повинна розраховуватися з народом за все у повному обсязі, часом; люди старшого покоління мають бути реально захищені гривнею;

— скорочення безробіття шляхом відновлення роботи вітчизняних підприємств і створення нових робочих місць;

— чіткого дотримання і виконання державою зобов'язань перед національним виробництвом. Державне замовлення має стати гарантом процвітання, а не зубожіння трудівників;

— створення правових умов забезпечення зовнішніх та внутрішніх інвестицій. Вітчизняний виробник має сплатувати едний податок 30—35 % від одержаного прибутку;

— людина має бути здоровою і це навіть в наших екстремально-економічних умовах можливо, слід тільки реально допомогти (податковими пільгами) тим, хто вкладає гроші в спорт та фізичну культуру, а вони зможуть відкрити державі створення системи загальнодоступних спортивно-оздоровчих баз та комплексу;

— екологія — питання гальгане і невідкладне, його в ставило в один ряд з проблемами оздоровлення нації — ми маємо зробити все для збереження національних природних запасів землі, води, повітря;

— термінове вирішення демографічних проблем шляхом запровадження пільг для молодих сімей, їх соціальний захист;

— гарантування чіткого і реального прожиткового мінімуму. Заробітна плата і пенсії повинні бути не меншими за реальний прожитковий мінімум;

— суворе дотримання чинних законодавчих актів стосовно пільг для інвалідів, ветеранів війни та праці, воєноафганців, ліквідаторів чорнобильської, багатодітних і неповних сімей. Жодних скорочень пільг бути не може!

— запровадження справжнього, професійного і безкоштовного медичного обслуговування населення України;

— адресне і дієве використання коштів благодійних фондів і гуманітарної допомоги, а також закордонних інвестицій. Кожна людина за потреби має відчувати, що благодійність в Україні існує!

Я за конкретну працю в силу реальних можливостей — без порожніх обіцянок

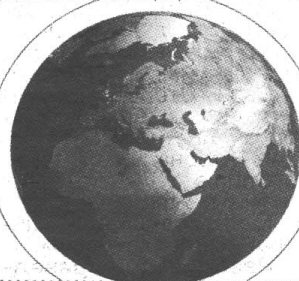
Рекалама

Укртелеком

Українське державне підприємство електрозв'язку «Укртелеком» є найбільшим і найпотужнішим суб'єктом господарювання на телекомунікаційному ринку України, який володіє первинною і вторинними мережами, надає усі основні види телекомунікаційних послуг: міжнародний, міжміський та місцевий телефонний зв'язок, проводове мовлення, радіовзв'язок, радіомовлення і телебачення, документальний електрозв'язок, відеоконференцзв'язок, надання в оренду цифрових каналів, в тому числі й для доступу до світової мережі інтернет.

За уастью Укртелеком створено ряд спільних підприємств та інвестиційних компаній:

- **Інфоком** (створення, технічне обслуговування мереж та надання послуг документального електрозв'язку);
- **Утел** (надання послуг міжнародного та міжміського телефонного зв'язку);
- **Український мобільний зв'язок** (будівництво, технічне обслуговування та надання послуг стільникового радіовзв'язку);
- **Елсакон-Україна** (надання послуг в системі мобільного супутникового зв'язку «Глобалстар»);
- **Телесистеми України** (впровадження та технічне обслуговування засобів фіксованого абонентського радіодоступу);
- **Телекомінвест** (залучення коштів населення та господарчих об'єктів для розвитку місцевих телефонних мереж);

УКРАЇНСЬКЕ ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО ЕЛЕКТРОВЗ'ЯЗКУ «Укртелеком»
252030, Україна, Київ, бул. Т. Шевченка, 18. Тел.: +380 44 225-32-34, факс: +380 44 229-85-93

(біографічне розташування України є вигідним з точки зору

організації транзитних маршрутів на шляху із Європи в Азію. Цим

зумовлена участь України в багатьох міжнародних телекомунікаційних

проектах, а саме: ITUP, TEL, TAE, BSFOCS.

- **ITUP** (Італія, Туреччина, Україна, Росія) — це перша міжнародна морська підводна волоконно-оптична лінія зв'язку, співвласницями якої стала Україна як суверенна держава.
- **TEL** (проект «Трансєвропейські лінії») реалізується з метою створення єдиної загальноєвропейської наземної волоконно-оптичної цифрової системи зв'язку загальною довжиною понад 14 тис. км, яка з'єднає національні телекомунікаційні мережі 18 країн Європи.
- **TAE** (Транс-Азатсько-Європейська волоконно-оптична лінія зв'язку) загальною довжиною близько 27 тис. км, проходить по маршруту Великого Шовкового Шляху від Франкфурту-на-Майні (Німеччина) до Шанхаю (Китай).
- **BSFOCS** (Black Sea Fiber Optic Cable System) — підводна морська волоконно-оптична кабельна система «Чорне море» передбачає будівництво підводної кабельної системи зв'язку загальною довжиною 1500 км, яка пройде по акваторії Чорного моря від Варни (Болгарія) через Одесу (Україна) до Новоросійська (Росія).

Завдяки існуючій мережі ВОЛЗ на національних маршрутах та міждержавних ділянках з Польщею, Білорусією, Росією, Словаччиною, Угорщиною, Румунією, Молдовою, Італією, Туреччиною Україна вже сьогодні пропускє значну частину транзитного трафіку на Європу з інших країн. Це є безперечним свідченням успішної інтеграції українських телекомунікацій в світовий телекомунікаційний простір.

У номер

✓ **Дніпропетровськ**

Гроші економить лічильник

Промислові газові лічильники нового покоління «Дія», сконструйовані вченими Дніпропетровського технічного університету, обіцяють виручити місто від надмірної заборгованості за використане газове паливо.

Вони настільки точні, що під час експериментального вивчення цього року на підприємствах «Дніпро-Азот», Дніпровський металургійний комбінат та «Багалийськ», «економили» майже 15 млн. доларів. Нині обладнують новими лічильниками обидві газорозподільні станції, через які в Дніпропетровськ і надходить природний газ.

✓ **Чернівці**

На торговій орбіті — космічна горілка

Своєрідно відгукнувся на річнішу польоту першого космонавта незалежної України Леоніда Каленюка на борту корабля «Коламбія» колектив Новоселицького лікеро-горілкового заводу. Тут випустили сувенірну горілку «Перший космонавт».

✓ **Луганськ**

Сюди впадають молочні ріки

Молочні ріки, що дондавна текли до Сватівського молокозаводу, нагадували убогий струмок — за тиждень підприємство переробляло до 5 тонн молока. Такими само темпами ледве капали й надходження до бюджету, Пенсійного фонду та фонду заробітної плати...

Ситуація докорінно змінилася відтоді, як трудовий колектив очолив Іван Пугненко. Пошуки інвесторів та технічна реконструкція виробництва дали відчутні результати. Адже нині закриті акціонерне товариство «Сватівський молокозавод» за добу переробляє майже 50 тонн молока, яке надходить сюди не тільки із Сватівського, а й з сусідніх районів. Далеко за межами району вже очинили й високоякісну продукцію сватівчан — усього більше трьох десятків найменувань.

✓ **Житомир**

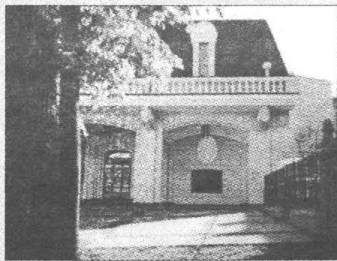
Котельні просять газу

Котельні обласного центру переведено з автоматичного на ручний режим. Витрат температура теплоносія різко знизилася, і є загроза того, що вони зовсім можуть зупинитися через різке зниження тиску газу. А сталося це тому, що місто не заплатило за споживання газу й тепла.

✓ **Львів**

Під крилом ЮНЕСКО

Міський голова Львова Василь Куйбідя повернувся з японського міста Кіото з радісною новиною: на черговій сесії Комітету всевітньої спадщини ЮНЕСКО прийнято рішення про занесення Львова до списку-міст всевітньої спадщини. До слова, десять років тому до цього реєстру було занесено Софію Київську та Києво-Печерську лавру.

Редактор номера Олександр БІЛИК.

Анатолій ГОРЛОВ (перший заступник головного редактора).

Редактори: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО,

Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕНСКИЙ,

Світлана ПИСАРЕНКО, Сергій ПРАВДЕНКО,

Анатолій СОЛОНСКИЙ, Віталій СУДДА.

✓ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

✓ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

✓ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

✓ Рукописи не повертаємо.

✓ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

І взимку цвіте «Червона калина»

Ще 1996 року з ініціативи заступника голови обласної журналістської організації Павла Хорошенюка місцеві держтелерадіокомпанії провели до Дня незалежності фестиваль художньої самодіяльності військових частин, що дислокуються на Поділлі.

З того часу огляди-конкурси стали традиційними. Нинішнього року фестиваль «Червона калина» був приурочений до Дня Збройних сил України. Протягом тижня військові аматори сцени, члени їхніх армійських родин з різних гарнізонів області виборювали право на участь у фі-

нальному гала-концерті, що транслювався у прямому ефірі для глядачів краю. Незабутні враження справили в номінаціях: «Кращий виконавець» — старший лейтенант Андрій Антонок та курсантка Тетяна Мельник з Академії прикордонних військ, «Духові оркестри» — оркестр гвар-

дізійської оркестра Червоної Зірки військової частини урядового зв'язку СБУ з Житомирської області та І-ї ракетної дивізії. «Фризпальні гурти» — самодіяльні колективи Яроминського гарнізону та Академії прикордонних військ. «Інструментальні ансамблі» — квартет І-ї ракетної дивізії. Приз глядацьких симпатій одержала наймолодша учасниця фестивалю, донька військслужбовця Чернівецької дивізії Гуля Гусєїнова.

Михайло ВАСИЛАШКО.
Хмельницька область.

Чудовий український боксер Віталій Кличко — дворазовий чемпіон Європи серед професіоналів!

«Джентльмен» не встояв проти «Запізнього кулака»

У цьому прекрасному залі Віталій Кличко вже зробив колос китовк слави, перемігши у змаганнях світової еліти з кікбоксингу. І от блискучий успіх. Та ще й який: на ринзі Київського палацу спорту, на очах у понад восьми (!) тисяч глядачів, 27-річний Віталій серією страшної сили нокаутуючих ударів переміг старшого від себе на п'ять років італійця Франческо Спінеллі. Все це тривало лише хвилину 48 секунд!

Отже, Віталій Кличко, якого в боксерському світі називають «Запізній кулак» (його суперника — «Джентльмена»), уже вдруге цього року приміряв пояс чемпіона Європи (EBU). Кличко-старший провів на професійному рингу 23 поєдинки і в усіх здобув перемоги нокаутами, що є своєрідним рекордом.

Радість Віталія, як і багатьох прихильників славної родини, була дещо затьмарена невдачею його молодшого брата Володимира. Олімпійський чемпіон-96 в одинадцятих раундах матчу за інтерконтинентальний пояс за версією WBC, в якому відстоював титул, поступився не дуже відомому темношкірому американцеві Росу Пуерто. Хоча більшість послідуку Володя вів перед. І особливо у восьмому раунді міг поставити переможну крапку. Але не так сталося, як хотілося. Шкода.

Того ж вечора симпатична блондинка, німкеня Регіна Хальмיק виграла поєдинок за звання чемпіонки світу за версією WIBF в уторки Вікторії Патакі.

В. Б.
Фото
Юрія ВЕНГЕРСЬКА.

ПФЛ підбиває підсумки, накреслює плани...

Скоротити вищу лігу до 14 клубів

Минулої суботи на навчально-спортивній базі київського «Динамо» в Кончі-Заспі відбулася VI Конференція Професійної футбольної ліги (ПФЛ).

З доповіддю «Про підсумки першого кола українських змагань з футболу серед неаматорських команд 1998—1999 років» перед учасниками конференції виступив президент Ліги, народний депутат України Григорій Суркіс. Мова, зокрема, йшла про те, що в минулому сезоні значно зросла конкуренція в національному чемпіонаті. До київського «Динамо» в боротьбі за чільні місця приєдналися донецький «Шахтар», «Кривбас», «Карпати». Наші провідні клуби й національна збірна помітно поліпшили позиції у світовому європейському рейтингах.

Разом з тим однією з головних проблем вітчизняного футболу залишається організація роботи на місцях, де всі питання, як і раніше, вирішують по-аматорськи. На думку доповідача, лише добра воля керівників та адміністрацій у регіонах допоможе українському футболу за-

нинішніх нелегких економічних умов устояти на ногах.

Чимало уваги і доповідал, і ті, хто виступав в обговоренні, приділили суддівству. Григорій Суркіс відзначив, що його рівень значно поліпшився. Особливо багато добрих слів із вуст президента ПФЛ пролунали на адресу кіровоградця Ігоря Горожанкіна.

Конференція ухвалила постанову, яка, зокрема, зобов'язує президентів клубів до 15 січня 1999 року повідомити в ПФЛ про конкретні терміни оснащення своїх стадіонів системою підігрівання футбольних полів. Футбольні клуби попереджено, що з 1 листопада 1999 року матчі чемпіонату та розіграш Кубка не проводитимуться на стадіонах без підігріву поля, а переноситимуться на арену, що мають такі. При цьому господарем вважатиметься клуб, що не забезпечив проведення гри на власному стадіоні. Отже, кожному доведеться зіграти менше матчів удома.

Доповідач говорив і про систему розіграшу футбольного сезону. Осіннь-весна, якою користується вся цивілізована Європа, найкраща. І воротило до старих часів не буде. Це

однозначно. До речі, є чимало слів Росії, зокрема, президент і головний тренер московського «Спартак» Олег Романцев, які прагнуть до переходу на європейську систему.

Вирішили також готувати для розгляду питання про скорочення кількісного складу команд вищої ліги з 16 до 14 клубів, а також проведення змагань серед складів дублерів у сезоні 1999—2000 років.

У плані реалізації «Цільової комплексної програми розвитку футболу в Україні на 1997—2000 роки» визначено, що наступне розширене засідання ПФЛ відбувається у західному регіоні країни. В його роботі візьмуть участь керівники обласних, міських адміністрацій, спортивних активів.

На конференції ПФЛ було представлено проект календаря другого кола національного чемпіонату. Вища ліга проведе змагання з 7 березня по 25 червня. Фінал Кубка країни призначено на 30 травня. Перша ліга має провести другий етап першості з 30 березня по 26 червня, друга ліга — з 3 квітня по 30 червня.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса ВР України:

252019, м. Київ-19,

вул. М. Грушевського, 5

Адреса редакції:

252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;

телефакс — 224-72-54;

відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44;

телефакс — 449-85-62.

E-mail: sekret@golos.rel.com

Засновник і видавець — Верховна Рада України